جمهوري سوچ جي ترجمان
ABC
CARTL
Daily
AWAMI SOACH
Karachi
روزاني
عوامي سوچ
ڪراچي
چيف ايڊيٽر: حاجي محمد حنيف ميمڻ
ايڊيٽر: سيد گل شاهه
جلد 16 | اربع 30 سيپٽمبر 2026ع بمطابق 17 ربيع الثاني 1448ھ | قيمت: 20 | شمارو 349

وڏي وزير پاران چوڪنڊي ۾ ايس ايس يو هيڊ ڪوارٽر ۽ سيڪيورٽي ٽريننگ اڪيڊمي لاءِ 9.5 ارب رپين جي منظوري ڏئي ڇڏي

مراد علي شاهه ڪراچي جي علائقي چوڪنڊي ۾ تجويز ڪيل جديد ترين اسپيشل سيڪيورٽي يونٽ (SSU) هيڊڪوارٽرز ۽ سيڪيورٽي ٽريننگ اڪيڊمي جو جائزو

جنهن جو مقصد سنڌ پوليس جي خصوصي سيڪيورٽي ۽ دهشتگردي جي روڪٿام جي تربيتي صلاحيتن کي قومي ۽ بين الاقوامي معيارن مطابق تبديل ڪرڻ آهي

وزيراعليٰ هائوس ۾ هڪ اجلاس جي صدارت ڪندي وڏي وزير گڏيل سيڪيورٽي ڪمپليڪس جي جامع تجويز جو جائزو ورتو ۽ گهرو کاتي، پوليس کاتي، پلاننگ اينڊ ڊولپمينٽ کاتي ۽ فنانس کاتي کي هدايت

اهي تمام طريقيڪار جي گهرجن کي تيز ڪن ته جيئن منصوبي جو پهريون مرحلو (فيز۔ I) موجوده مالي سال دوران شروع ٿي سگهي

چوڪنڊي ۾ لڳ ڀڳ 29.43 ايڪڙن تي پکڙيل هڪ ئي خاص مقصد لاءِ تيار ڪيل ڪيمپس ۾ گڏ ڪرڻ آهي جيڪو 3,000 کان وڌيڪ مردن ۽ 300 عورتن جي عملي کي جديد سهولتون فراهم ڪندو

اهي هاڻي جديد سيڪيورٽي چئلينجن، خاص ڪري خصوصي ڪمانڊو ٽريننگ، شهري جنگ جي تياري، سيموليشن تي ٻڌل مشقن ۽ ترقي يافته حڪمت عملي جي عملياتن کي مناسب طور تي حل نٿيون ڪن

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه ڪراچي جي علائقي چوڪنڊي ۾ تجويز ڪيل جديد ترين اسپيشل سيڪيورٽي يونٽ (SSU) هيڊڪوارٽرز ۽ سيڪيورٽي ٽريننگ اڪيڊمي جو جائزو وٺندي، جنهن جو مقصد سنڌ پوليس جي خصوصي سيڪيورٽي ۽ دهشتگردي جي روڪٿام جي تربيتي صلاحيتن کي قومي ۽ بين الاقوامي معيارن مطابق تبديل ڪرڻ آهي، ان منصوبي جي /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر20

ڪراچي: وزيراعلي سنڌ مراد علي شاهه اجلاس جي صدارت ڪندي

نيب احتساب عدالت جي 8 آڪٽوبر 2025ع واري حڪم کي اسلام آباد هاءِ ڪورٽ ۾ چئلينج ڪري ڇڏيو

اسلام آباد (بيورو) جعلي بئنڪ اڪائونٽ ڪيس ۾ نيب احتساب عدالت جي 8 آڪٽوبر 2/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر21

سينيئر وڪيل احسن ڀون ڪيپٽن (ر) صفدر کي 5 ارب رپين جي هرجاڻي جو قانوني نوٽيس موڪلي ڇڏيو

اسلام آباد (بيورو) سينيئر وڪيل احسن ڀون حڪمران جماعت مسلم ليگ (ن) جي اڳواڻ ڪيپ/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر22

افغان زمين تان دهشتگردي جي هر ڪوشش جو سختي سان جواب ڏنو ويندو: عطاءُالله تارڙ

پاڪستان پرامن بقا لاءِ گڏيل تعاون تي يقين رکي ٿو. صرف امن ئي ترقي جو رستو آهي پر پاڪستان جي امن جي خواهش کي ڪمزوري نه سمجهيو وڃي

پاڪستان ڪيترن ئي ڏهاڪن کان افغان شهرين جي ميزباني ڪندو رهيو آهي. افغان عوام ۽ افغان حڪومت جي نظريات ۾ فرق آهي

افغانستان جي عوام حق رکي ٿي ته انهن کي حق ملن ۽ معاشي بهتري ملي سگهي. افغانستان ۾ دهشتگردن جا ٺڪاڻا آهن. افغان حڪومت کي دهشتگردي جي مائنڊ سيٽ مان نڪرڻو پوندو

جيڪڏهن دهشتگردي جي مائنڊ سيٽ جي ڪري افغان حڪومت کي معاشي خوشحالي نٿي ملي ته اها افغان عوام سان زيادتي هوندي

افغانستان ۾ امن انهي صورت ۾ ٿي سگهي ٿو جڏهن افغان عبوري حڪومت دهشتگردي کي مسئلو سمجهي

افغان عبوري حڪومت کي اهو به سمجهڻو پوندو ته تعليم کان سواءِ ڪوبه معاشرو ترقي نٿو ڪري سگهي. امن قائم ڪرڻ جي لاءِ پاڪستان هتان کان وفد به افغانستان اماڻيا آهن

اسلام آباد (بيورو) وفاقي وزير اطلاعات عطاءُالله تارڙ چيو آهي ته افغان زمين تان دهشتگردي جي هر ڪوشش جو سختي سان جواب ڏنو ويندو. وفاقي راڄڌاني ۾ انٽرنيشنل پارليامينٽريز ڪانگريس سان ڳالهيون ڪندي وفاقي وزير اطلاعات عطاءُالله تارڙ چيو آهي ته پاڪستان پرامن بقا لاءِ گڏيل تعاون تي يقين رکي ٿو صرف امن ئي ترقي جو رستو آهي پر پاڪستان جي امن جي خواهش کي /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر1

لنڊن: وزيراعظم شهباز شريف سان پرڏيهي وفد ملاقات ڪندي

دهشتگردي جي مڪمل خاتمي تائين دهشتگردن خلاف ڪارروايون ڀرپور نموني جاري رهنديون: شهباز شريف

صدرِ مملڪت ۽ وزيراعظم پاران دهشتگردن خلاف ڪامياب ڪارروائين تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين پيش

پاڪستان جي امن ۽ استحڪام کي نقصان پهچائيندڙ عنصرن کي سندن ناپاڪ مقصدن ۾ ڪامياب ٿيڻ نه ڏنو ويندو

سيڪيورٽي فورسز ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن اثرائتي حڪمتِ عملي اختيار ڪندي دهشتگردن جا ناپاڪ ارادا ناڪام بڻائي ڇڏيا

اسلام آباد (بيورو) صدرِ مملڪت آصف علي زرداري ۽ وزيراعظم شهباز شريف بلوچستان ۽ خيبرپخ/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر2

پيٽروليم ڊويزن پهرين جولاءِ 2027 کان ملڪ ۾ هڪجهڙو گئس ٽيرف لاڳو ڪرڻ لاءِ آءِ ايم ايف کان منظوري وٺڻ جو فيصلو

ڪراس سبسڊي وارو نظام ختم ڪري گهٽ آمدني وارن گهرن لاءِ هدف واري مالي مدد جي خاطر لڳ ڀڳ 162 ارب رپيا مختص ڪرڻا پوندا

تجويز ڪيل سڌارن تحت پاڪستان ۾ لاڳو گئس جي 12 سليبس تي ٻڌل ٽيرف نظام ختم ڪيو ويندو

اسلام آباد (بيورو) پيٽروليم ڊويزن پهرين جولاءِ /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر23

آصف علي زرداري سان گهرو وزير محسن نقوي اهم ملاقات

آصف علي زرداري ۽ گهرو وزير محسن نقوي وچ ۾ اهم ملاقات بلاول هائوس ڪراچي ۾ ٿي

ملاقات دوران ملڪ جي مجموعي صورتحال تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي

ڪراچي(رپورٽر) صدر مملڪت آصف علي زرداري سان گهرو وزير محسن نقوي اهم ملاقات ڪئي ذريعن موجب صدر مملڪت آصف علي زردار/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر25

خيبرپختونخوا جي گورنر فيصل ڪريم ڪنڊي ۽ وفاقي وزير امير مقام جي ملاقات

پشاور(م د) خيبرپختونخوا جي گورنر فيصل ڪريم ڪنڊي ۽ وفاقي وزير امير مقام جي ملاقا/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر24

موجودا نظام تحت پاڪستان وڌيڪ نٿو هلي سگهي: وفاقي وزير

ڪراچي ۾ ايم ڪيوايم اڳواڻ مصطفيٰ ڪمال سان پاڪستان قبائل موومينٽ جي عهديدارن ملاقات ڪئي

پيپلزپارٽي 18 سالن کان ڪراچي ۽ حيدرآباد جي عوام تي ظلم ڪري رهي آهي

ڪراچي (رپورٽر) متحدا قومي موومينٽ پاڪستان جي اڳواڻ مصطفيٰ ڪمال چيو آهي ته موجودا /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر3

پيٽرول مهانگو ٿيڻ سبب هاڻ ٽرين تي سفر شروع ڪري ڇڏيو آهي: گورنر سنڌ

هونئن به ڪفايت شعاري مهم جي سلسلي ۾ اسان جي بجيٽ کي به گهٽ ڪيو ويو آهي

ڪير به گهرائي ٿو ته اسان چوندا آهيون ته ڪفايت شعاري مهم آهي، ڪفايت شعاري جي چڪر ۾ اسان ڪيترين ئي شين ۽ سفر ڇڏي ڏنا آهن

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي گورنر محمد نهال هاشم/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر26

وفاقي آئيني عدالت اسلام آباد هاءِ ڪورٽ جو 31 ڊسمبر 2024ع وارو فيصلو ڪالعدم قرار

جنسي عنصر ڪانسواءِ شڪايت وفاقي محتسب جي دائري ۾ نٿي اچي

اسلام آباد (بيورو) وفاقي آئيني عدالت اسلام آباد هاءِ ڪورٽ جو 31 ڊسمبر 2024ع وارو فيصلو ڪالعدم قرار ڏيندي صدر جو حڪم بح/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر19

اسلام آباد: وفاقي وزيراعظم نذير تارڙ فورسڪ ليبورٽري جو دورو ڪندي

لاهور: وزيراعلي بلوچستان ۽ وفاقي وزير ريلوي جناح پيپلز ميٽروٽرين سروس جو افتتاح ڪندي

پيپلزپارٽي جي ڪارڪنن جهڪڙ بدران جمهوريت جي بحالي لاءِ پرامن مزاحمت جو رستو اختيار ڪيو: بلاول ڀٽو

29 سيپٽمبر 1983ع تي پنهل خان چانڊيو ۾ شهيد ٿيل 16 جيالن عوام جي حڪمراني جي حق، آئين ۽ جمهوريت خاطر پنهنجون جانيون قربان ڪيون

عوام جي حڪمراني جي حق کي دٻائي نٿو سگهجي. آمريت جي ڪاري دور ۾ پيپلزپارٽي جي ڪارڪنن جبر آڏو جهڪڻ بدران جمهوريت جي بحالي لاءِ پرامن مزاحمت جو رستو اختيار ڪيو

پنهل خان چانڊيو جا 16 شهيد. شهيد ٺارو چانڊيو، شهيد رجب علي چانڊيو ۽ شهيد علي شير چانڊيو، اسان جي دلين ۾ زنده رهندا

اسلام آباد (بيورو) پاڪستان پيپلز پارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري تحريڪ بحالي جمهوريت دوران ڳوٺ پنهل خان چانڊيو ۾ شهيد ٿيل 16 جيالن کي خراج عقيدت پيش ڪندي چيو آهي ته آمريت جي ڪاري دور ۾ پيپلز پارٽي جي ڪارڪنن جبر آڏو جهڪڻ بدران جمهوريت جي بحالي لاءِ پرامن مزاحمت جو رستو اختيار ڪيو پ/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر18

وفاقي وزيراعظم نذير تارڙ پي ٽي آءِ کي سنجيدا ڳالهين جي صلاح ڏئي ڇڏي

حڪومت پي ٽي آءِ سان ڳالهين کان انڪار ناهي ڪيو، پر پي ٽي آءِ ڳالهين دوران پنهنجي اڳواڻ جي آزادي چاهي ٿي: اعظم نذير تارڙ

جنهن بابت ڪيترائي پيرا ٻڌائي چڪا آهيون ته ان جو فورم حڪومت نه عدالت آهي

قانوني ۽ آئيني طريقيڪار موجود هجڻ باوجود جيڪڏهن جلسن، جلوسن ۽ شهرن تي چڙهائي ڪري باني جي آزادي ڪرائڻ چاهين ٿا

اسلام آباد (بيورو) قانون واري وفاقي وزير اعظم نذير تارڙ پاڪستان تحريڪِ انصاف (پي ٽي آءِ) کي سنجيدا ڳالهين جي صلاح ڏئي ڇڏي. هڪ بيان ۾ اعظم نذير تارڙ چيو ته حڪومت پي ٽي آءِ سان ڳالهين کان انڪار ناهي ڪيو. پر پي ٽي آءِ گ/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر28

اسلام آباد: وفاقي وزير اورنگزيب ڪچي سان پرڏيهي سفير ملاقات ڪندي

بلوچستان ۽ خيبرپختونخوا جي مختلف علائقن ۾ سيڪيورٽي فورسز جي ڪارروائين دوران 7 دهشتگرد مارجي ويا

وفاقي گهرو وزير محسن نقوي خيبرپختونخوا ۽ بلوچستان ۾ ڪامياب ڪارروائين تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين پيش

عوام جي مڪمل سهڪار سان ملڪ جي ڌرتي تان خوارجين ۽ دهشتگردي جي ناسور جو مڪمل خاتمو ڪري ساهه پٽيندا سين: گهرو وزير

ضلعي چاغي جي علائقي نوڪچ ۾ سيڪيورٽي فورسز جي ڪارروائي دوران 2 دهشتگرد مارجي ويا

اسلام آباد (بيورو) بلوچستان ۽ خيبرپختونخوا جي مختلف علائقن ۾ سيڪيورٽي فورسز جي ڪارروائين دوران 7 دهشتگرد مارجي ويا. جڏهن ته وفاقي گهرو وزير محسن نقوي خيبرپختونخوا ۽ بلوچستان ۾ ڪامياب ڪارروائين تي سيڪيورٽي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر5

18هين آئيني ترميم کي ڪجهه به ڏئي نه سگهي، تنهن ڪري نون انتظامي يونٽن ڏانهن وڃڻو پوندو: علي خورشيدي

سندس اهي ڳالهيون سنڌ ۾ نون انتظامي يونٽن ۽ اختيارن جي ورڇ بابت جاري بحث جي پسمنظر ۾ سامهون آيون آهن

جشنِ اردو هڪ ساليانو پروگرام آهي، جنهن ۾ مشاعرو، بيت بازي، مڪالمو ۽ ٻيا پروگرام ٿيندا آهن

اڄ بيت بازي جو موضوع پڻ انتظامي يونٽ آهي. عالمي رسالن ۾ ٻڌايو پيو وڃي ته ڪراچي هاڻي دنيا جو ٽيون بدترين شهر آهي

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ اسيمبلي ۾ ايم ڪيو ايم جي مخالف ڌر جي اڳواڻ علي خورشيدي چيو آهي ته 18هين آئيني ترميم ڪجهه به ڏئي نه سگهي، تنهن ڪري نون انتظامي يونٽن ڏانهن وڃڻو پوندو. سندس اهي ڳالهيون سنڌ ۾ نون انت/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر29

اسان وٽ احتجاج ڪانسواءِ ٻيو ڪو رستو ناهي: بئرسٽر گوهر

آئيني ۽ قانوني حق استعمال ڪندي 4 آڪٽوبر تي لانگ مارچ ڪنداسين

پي ٽي آءِ هڪ پرامن جماعت آهي ۽ آئيني ۽ قانوني حق استعمال ڪندي 4 آڪٽوبر تي لانگ مارچ ڪيو ويندو

پشاور(م د) پاڪستان تحريڪ انصاف جي چيئرمين بئرسٽر گوهر چيو آهي ته اسان وٽ احتجاج ڪانسواءِ ٻيو ڪو رستو ناهي، آئيني ۽ قانوني /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر17

پاڪستان ۽ چين جي دوستي اعتماد، احترام ۽ گڏيل سهڪار تي ٻڌل آهي: يوسف رضا گيلاني

ڪنفيوشس جون تعليمون اڄ به علم، سکيا، دوستي، هم آهنگي ۽ باهمي احترام جي حوالي سان غيرمعمولي اهميت رکن ٿيون

ڪنفيوشس جون تعليمون اڄ به علم ۽ سکيا، دوستي، هم آهنگي ۽ باهمي احترام جي حوالي سان وڏي اهميت رکن ٿيون

2026ع ۾ ٻنهي ملڪن وچ ۾ سفارتي لاڳاپن جي قيام کي 75 سال مڪمل ٿي رهيا آهن

قوفو(م د) پاڪستان ۽ چين جي دوستي اعتماد، احترام ۽ گڏيل سهڪار تي ٻڌل آهي: يوسف رضا گيلاني سينيٽ جي چيئرمين سيد يوسف رضا گيلاني چيو آهي ته پاڪستان ۽ چين جي دوستي اعتماد، گڏيل احترام، سهڪار ۽ امن توڙي ترقي جي گڏيل عزم تي ٻڌل آهي. جڏهن ته ڪنفيوشس جون تعليمون اڄ به علم، سکيا، دوستي، هم آهنگي ۽ باهمي احترام جي حوالي سان/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر6

ٽي آءِ انڊونيشيا جي وفد جو سنڌ انفارميشن ڪميشن جو دورو، معلومات جي حق وارن قانونن تي خيالن جي ڏي وٺ

عوامي ادارن وٽ موجود معلومات تائين شهرين جي رسائي کي آسان بڻائڻ لاءِ موجود طريقيڪار ۽ ضابطن بابت تفصيلي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي

وفد جو استقبال سنڌ انفارميشن ڪميشن جي انفارميشن ڪمشنرن محمد سليم خان ۽ نور محمد دايو ۽ ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر ذوالفقار علي شيخ ڪيو

وفد ۾ ٽرانسپيرنسي انٽرنيشنل انڊونيشيا جي پروگرام آفيسر محترمه ازا اڪبراني ۽ پراجيڪٽ آفيسر گيتا آيا اتيڪاه شامل هيون

شهرين پاران صوبي جي سرڪاري کاتن توڙي ٻين عوامي ادارن کان معلومات حاصل ڪرڻ جي طريقيڪار بابت تفصيلي بريفنگ ڏني

ڪراچي(رپورٽر) ٽرانسپيرنسي انٽرنيشنل انڊونيشيا جي هڪ وفد سنڌ انفارميشن ڪميشن (SIC) جو دورو ڪيو. جتي صوبي ۾ سنڌ ٽرانسپيرنسي اينڊ رائيٽ ٽو انفارميشن ايڪٽ 2016 جي لاڳو ٿيڻ، تجربن ۽ جاچ جي متاست/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر30

جيسٽائين عمران خان نه چوندو، تيسٽائين سهيل آفريدي وڏو وزير رهندو: جنيد اڪبر

تحريڪ انصاف لاءِ تياري جو لفظ ڪا خاص معنيٰ نٿو رکي

تحريڪ انصاف لاءِ تياري جو لفظ ڪا خاص معنيٰ نٿو رکي

پشاور(م د) تحريڪ انصاف جي اڳواڻ جنيد اڪبر چيو آهي ته جيسٽائين عمران خان نه چوندو، تيسٽائين سهيل آفريدي وڏو وزير رهندو، تحري/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر16

ڪراچي ۾ گرينڊ خدمت مرڪز قائم ڪرڻ جو فيصلو، پاسپورٽ کان لائسنس تائين سهولتون هڪ ئي هنڌ ملنديون

گرينڊ خدمت مرڪز ۾ گهرو وزارت سان لاڳاپيل سمورن ادارن جا ڪائونٽرز موجود هوندا : محسن نقوي

جتي شهرين کي پاسپورٽ، سڃاڻپ ڪارڊ، هٿيارن جا لائسنس، مختلف اين او سيز ۽ ٻيون سهولتون فراهم ڪيون وينديون

خدمت مرڪز ۾ شهرين کي مختلف سرڪاري سهولتون هڪ ئي هنڌ فراهم ڪرڻ جو انتظام ڪيو ويندو

مرڪز جي قيام لاءِ سمورا ضروري قدم يقيني بڻائڻ جون پڻ هدايتون جاري ڪيون

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي وفاقي گهرو وزير محسن نقوي آءِ آءِ چندريگر روڊ تي گهرو وزارت جي آفيس جو دورو ڪيو. جتي گرينڊ خدمت مرڪز جي قيام بابت انتظامن جو جائزو ورتو محسن نقوي چيو ته گرينڊ خدمت مرڪز ۾ گهرو وزار/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر7

آصف شيخ ايم ڊي ڪيٽ امتحان ۾ 180 مان 157 نمبر حاصل ڪيا

ايم ڊي ڪيٽ امتحان شفاف طريقي سان منعقد ڪيو ويو : آصف احمد شيخ

سوشل ميڊيا تي سندس ڌيءَ جي نمبرن بابت غلط اطلاع ڦهلايا ويا

سکر (رپورٽر) سکر آءِ بي اي يونيورسٽي جي وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر آصف احمد شيخ جي ڌيءَ بينظير آصف شيخ جي ايم ڊي ڪيٽ ۾ 17/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر15

ڪراچي: ٽرانسپيرنسي انٽرنيشنل انڊونيشيا جي هڪ وفد سنڌ انفارميشن ڪميشن جي دوري دوران نڪتل گروپ فوٽو

ڪوڪين ڪوئن انمول عرف پنڪي ۽ ٻين جوابدارن خلاف منشيات جي ڪيسن جي ٻڌڻي

ڪراچي(رپورٽر) جوڊيشل مئجسٽريٽ جي عدالت ۾ ڪوڪين ڪوئن انمول عرف پنڪي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر31

ايمان مزاري ۽ سندس مڙس هادي علي چٺا خلاف پوليس تي تشدد جي ڪيس ۾ فرد جرم لاڳو ڪرڻ لاءِ تاريخ مقرر

اسلام آباد (بيورو) ايمان مزاري ۽ سندس مڙس هادي علي چٺا خلاف پوليس تي تشدد جي ڪيس ۾ فرد جرم لاڳو ڪرڻ لاءِ تاريخ مق/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر32

نادرا شهرين لاءِ بايوميٽرڪ ڊيٽا مفت اپڊيٽ ڪرائڻ جي سهولت شروع

اک جي پتلي (آئرس) جي اسڪين سميت بايوميٽرڪ معلومات مفت اپڊيٽ ڪرائي سگهن ٿا

بايوميٽرڪ معلومات جي تجديد سان سڃاڻپ جي چوري روڪڻ ۾ مدد ملندي

ڪراچي(رپورٽر) نيشنل ڊيٽابيس اينڊ رجسٽريشن اٿارٽي (نادرا) شهرين لاءِ بايوميٽرڪ ڊيٽا مفت اپڊيٽ ڪرائڻ جي سهولت شروع ڪر/ ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر14

مري ۾ سائن روڊ مسياڙي وٽ خانگي اسڪول جي وين ڪاهيءَ ۾ ڪرڻ ڪانپوءِ باهه جي لپيٽ ۾ اچي وئي

مري (م د) مري ۾ سائن روڊ مسياڙي وٽ خانگي اسڪول جي وين ڪاهيءَ ۾ ڪرڻ ڪانپوءِ/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر8

سنڌ هاءِ ڪورٽ ۾ افغان ميڊيڪل شاگردن کي ملڪ بدر ڪرڻ خلاف درخواستن تي ٻڌڻي

ڪراچي(رپورٽر) سنڌ هاءِ ڪورٽ ۾ افغان ميڊيڪل شاگردن کي ملڪ بدر ڪرڻ خلاف درخ/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر9

لاهور: صوبائي وزير ليبر محمد منشا الله بٽ ۽ وفاقي وزير چيڪ تقسيم ڪندي

سي ويو پرسان سمنڊ ۾ ٻيڙي اونڌي ٿيڻ واري واقعي ۾ ٻڏي ويل ٽئين مهاڻي جو لاش به هٿ اچي ويو

فوت ٿيلن جي سڃاڻپ عبدالسلام، منا ۽ سعيد جي نالن سان ڪئي وئي

5 مهاڻن تي ٻڌل ٻيڙي گذريل ڏينهن مڇي مارڻ لاءِ ويندي حادثي جو شڪار ٿي هئي

ڪراچي (رپورٽر) سي ويو پرسان سمنڊ ۾ ٻيڙي اونڌي ٿيڻ واري واقعي ۾ ٻڏي ويل ٽئين مهاڻي جو لاش به هٿ اچي ويو ايڌي ترجمان موجب تنهي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر34

ڊپٽي ڊائريڪٽر جنرل ويڪٽر بورن ڊيزيز (VBDs) سنڌ پاران پهرين جنوري کان 29 سيپٽمبر 2026ع تائين پوري سنڌ جي مليريا جو تفصيلي ڊيٽا جاري

ڪراچي (رپورٽر) ڊپٽي ڊائريڪٽر جنرل ويڪٽر بورن ڊيزيز (VBDs) سنڌ پارا/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر33

گرين لائن بس ريپڊ ٽرانزٽ جي ڪيترن ئي اسٽيشنن تي لڳل برقي ڏاڪڻين ۽ لفٽون خراب

ڪجهه اسٽيشنن تي برقي ڏاڪڻيون صحيح حالت ۾ هجڻ باوجود استعمال نه پيون ڪيون وڃن

ڪيترن ئي هنڌن تي برقي ڏاڪڻين جون ريلنگون ۽ ٻيو سامان ٽٽل ۽ خراب حالت ۾ آهي

ڪراچي(رپورٽر) گرين لائن بس ريپڊ ٽرانزٽ جي ڪيترن ئي اسٽيشنن تي لڳل برقي ڏاڪڻين ۽ لفٽون خراب هجڻ سبب مسافرن کي ڏکيائين کي م/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر13

ميررضا ڪيس جي جاچ لاءِ قائم ڪيل عدالتي ڪميشن ۾ مقتول جي وارثن جي وڪيل سينيئر پوليس آفيسرن بابت لکت ۾ سوال جمع ڪرائي ڇڏيا

ڪراچي(رپورٽر) ميررضا ڪيس جي جاچ لاءِ قائم ڪيل عدالتي ڪميشن ۾ مقتول جي وارثن/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر10

خيبرپختونخوا حڪومت گورنرراڄ لاڳو ڪرڻ لاءِ گهربل سمورا عنصر فراهم ڪري چڪي آهي: اختيار ولي

اهو وقت به ايندو جڏهن صوبائي اسيمبلي ٽوڙڻي پوندي ۽ وچ مدي وارين چونڊن ڏانهن وڃڻو پوندو

گورنرراڄ ان وقت لاڳو ٿيندو آهي، جڏهن آئيني مشينري ڪم ڪرڻ ڇڏي ڏئي: شوڪت يوسفزئي

اسلام آباد (بيورو) وزيراعظم جي خيبرپختونخوا لاءِ اطلاعات واري ڪوآرڊينيٽر اختيار ولي چيو آهي ته خيبرپختونخوا حڪومت گورنر /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر11

جيڪو پاڪستان جي آئين کي نه مڃيندو، ان سان ڪا ڳالهه نه ٿيندي: فيصل ڪريم ڪنڊي

پي ٽي آءِ لانگ مارچ نٿي ڪري سگهي، اها هن وقت اسلام آباد وڃڻ کان لڪي رهي آهي

خيبرپختونخوا ۾ دهشتگردي تي ضابطو آندو وڃي، دهشتگردن ۽ انهن جي سهولتڪارن کي نه ڇڏيو ويندو

خيبرپختونخوا ۾ دهشتگردي تي ضابطو آڻڻ پي ٽي آءِ جي وس جي ڳالهه ناهي

پشاور(م د) خيبرپختونخوا جي گورنر فيصل ڪريم ڪنڊي چيو آهي ته جيڪو پاڪستان جي آئين کي نه مڃيندو، ان سان ڪا ڳالهه نه ٿيندي، اسان کي پاڪستان ۽ خيبرپختونخوا ۾ امن قائم ڪرڻو آهي ميڊيا سان ڳالهائيندي فيصل ڪريم /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر35

اسلام آباد: وفاقي سيڪريٽري شاهد اقبال بلوچ سان پرڏيهي سفير ملاقات ڪندي

اينٽي نارڪوٽڪس فورس پورٽ قاسم جي قاسم انٽرنيشنل ڪنٽينر ٽرمينل تي ڪارروائي

دبئي کان آيل شڪي ڪنٽينر مان وڏي مقدار ۾ پرڏيهي شراب ۽ بيئر هٿ ڪري ورتي

ڪنٽينر دبئي کان لاهور موڪليو ويو هو ۽ دستاويزن ۾ ان ۾ مس پرنٽ ٿيل ڪاغذ جا رول ظاهر ڪيا ويا هئا

شڪي سامان جي بنياد تي ڪنٽينر روڪي تلاشي ورتي وئي ته وڏي انگ ۾ شراب جون بوتلون ۽ بيئر جا ڪين هٿ ڪيا ويا

ڪراچي(رپورٽر) اينٽي نارڪوٽڪس فورس (اي اين ايف) پورٽ قاسم جي قاسم انٽرنيشنل ڪنٽينر ٽرمينل تي ڪارروائي ڪندي دبئي کان آيل شڪي ڪنٽينر مان وڏي مقدار ۾ پرڏيهي شراب ۽ بيئر هٿ ڪري ورتي اي اين ايف ذريعن موجب/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر12

جمهوري سوچ جي ترجمان
Daily
AWAMI SOACH
Karachi
روزاني
عوامي سوچ
ڪراچي
چيف ايگزيڪيوٽو : سيد شفقت حسين شاهه شيرازي
اربع 30 سيپٽمبر 2026ع بمطابق 17 ربيع الثاني 1448ھ

قرض جي قيمت خودمختياري ته ناهي؟

هڪ آزاد ۽ خودمختيار رياست لاءِ معاشي استحڪام، مالي نظم ۽ ٽيڪس نظام ۾ شفافيت يقيناً ضروري آهن، پر جڏهن ڪنهن ملڪ جي معاشي پاليسي ايتري حد تائين ٻاهرين قرض ڏيندڙ ادارن جي شرطن سان ڳنڍجي وڃي جو رياست جي اهم انتظامي ۽ مالي معاملن تائين به ٻاهرين نگراني ۽ رسائي جو سوال پيدا ٿيڻ لڳي، تڏهن اهو معاملو رڳو قرض، ٽيڪس يا بجيٽ جو نه رهندو آهي. پر ان جو تعلق رياستي خودمختياري، شهرين جي رازداري ۽ قومي ادارن جي اختيارن سان پڻ جڙي ويندو آهي. پاڪستان هن وقت اهڙي ئي حساس معاشي صورتحال مان گذري رهيو آهي، جتي آءِ ايم ايف سان جاري پروگرام جي شرطن ۽ سفارشن جو دائرو ڏينهون ڏينهن وڌندڙ نظر اچي ٿو. آءِ ايم ايف جي موجوده پروگرام ۾ مالياتي استحڪام، ٽيڪس آمدني وڌائڻ، توانائي شعبي جي سڌارن ۽ حڪمراني ۾ شفافيت جهڙن معاملن کي اهميت ڏني وئي آهي.

آءِ ايم ايف سان ڳالهين دوران سرڪاري آفيسرن جي اثاثن ۽ بئنڪ اڪائونٽن سان لاڳاپيل معاملن جو ذڪر سامهون اچڻ ان ڪري به اهم آهي، ڇاڪاڻ ته بئنڪ اڪائونٽ ڪنهن به شهري جي ذاتي مالي معلومات جو انتهائي حساس حصو هوندا آهن. ڪرپشن، ناجائز اثاثن ۽ مني لانڊرنگ خلاف ڪارروائي لاءِ سرڪاري ادارن کي قانون موجب مالي معلومات تائين رسائي حاصل هجڻ گهرجي، پر ان رسائي جو طريقو، ان جي حد، قانوني اختيار ۽ معلومات جي حفاظت جا اصول به اوترائي اهم آهن. خود آءِ ايم ايف جي دستاويزن ۾ اعليٰ سرڪاري آفيسرن جي اثاثن کي ڊجيٽل طور جمع ڪرائڻ ۽ عوامي طور دستياب ڪرڻ سان گڏ ذاتي ۽ رازداري واري معلومات جي تحفظ لاءِ مناسب پابندين جو ذڪر ڪيو ويو آهي.

اصل سوال اهو آهي ته ڇا معاشي بحران مان نڪرڻ لاءِ قرض وٺندڙ ملڪ کي پنهنجي هر انتظامي ۽ مالي فيصلي کي قرض ڏيندڙ اداري جي شرطن سان ڳنڍي ڇڏڻ گهرجي؟ يا معاشي مدد وٺندي به رياست کي پنهنجي قانوني، آئيني ۽ ادارتي خودمختياري جي حدن کي واضح رکڻ گهرجي؟ قرض وٺڻ بذاتِ خود ڪو غيرمعمولي عمل ناهي. دنيا جا ڪيترائي ملڪ عالمي مالياتي ادارن کان قرض وٺن ٿا، پر قرض هڪ مالي اوزار آهي، رياست جي مستقل حڪمراني جو متبادل نه. قرض جي واپسي سان گڏ جيڪڏهن اهڙا شرط وڌندا وڃن جيڪي ملڪ جي پاليسي سازي جي آزادي کي محدود ڪن ته پوءِ حڪومت لاءِ ضروري ٿي وڃي ٿو ته هو هر شرط جو قومي مفاد، قانون ۽ عوامي حقن جي روشني ۾ جائزو وٺي.

پاڪستان جي مسئلي جو هڪ وڏو سبب اهو به آهي ته ملڪ ڪيترن ئي سالن کان آمدني ۽ خرچ جي وچ ۾ موجود فرق، گهٽ ٽيڪس بنياد، توانائي شعبي جي مسئلن، سرڪاري ادارن جي مالي بار ۽ قرضن جي ادائيگين جي دٻاءَ کي مستقل بنيادن تي حل ڪرڻ بدران بار بار هنگامي مالي سهارن ڏانهن ويو آهي. آءِ ايم ايف جي موجوده پروگرام ۾ به ٽيڪس نظام، سرڪاري ماليات، توانائي ۽ حڪمراني جي سڌارن کي اهميت ڏني وئي آهي. اهڙي صورتحال ۾ جيڪڏهن پاڪستان پنهنجي آمدني جا وسيلا مضبوط ڪري، ٽيڪس چوري روڪي، اشرافيه ۽ عام شهري لاءِ قانون جو هڪجهڙو اطلاق يقيني بڻائي ۽ سرڪاري خرچن ۾ فضول خرچي ختم ڪري ته ٻاهرين قرض تي ڀاڙڻ جي ضرورت به آهستي آهستي گهٽجي سگهي ٿي.

ساڳئي وقت ڪرپشن ۽ ناجائز دولت خلاف شفاف نظام قائم ڪرڻ جي ضرورت کان انڪار نٿو ڪري سگهجي. جيڪڏهن ڪنهن سرڪاري آفيسر وٽ سندس قانوني آمدني کان وڌيڪ اثاثا آهن ته ان جي جاچ ٿيڻ گهرجي، ۽ جيڪڏهن بئنڪ اڪائونٽن ذريعي غيرقانوني مالي سرگرمي جا ثبوت ملن ته قانوني ڪارروائي ٿيڻ گهرجي. پر اهو ڪم پاڪستان جي پنهنجي آئين، قانونن ۽ بااختيار ادارن ذريعي ٿيڻ گهرجي. سوال اهو ناهي ته شفافيت گهرجي يا نه؛ سوال اهو آهي ته شفافيت جو نظام ڪير هلائيندو، معلومات تائين ڪهڙي حد تائين رسائي هوندي ۽ شهرين جي ذاتي معلومات کي غلط استعمال کان ڪيئن محفوظ رکيو ويندو.

آءِ ايم ايف جي دستاويزن ۾ به بئنڪن کي اعليٰ سرڪاري آفيسرن جي اثاثن جي اعلانن تائين رسائي ۽ مني لانڊرنگ خلاف نظام کي مضبوط ڪرڻ بابت قدمن جو ذڪر آهي. ساڳئي دستاويزن ۾ ذاتي ۽ رازداري واري معلومات جي تحفظ لاءِ پابندين جي ضرورت پڻ واضح ڪئي وئي آهي. تنهنڪري پاڪستان لاءِ اصل چئلينج اهو هجڻ گهرجي ته هو شفافيت ۽ رازداري، احتساب ۽ قانوني تحفظ، معاشي اصلاح ۽ قومي خودمختياري وچ ۾ اهڙو توازن پيدا ڪري، جنهن سان نه ڪرپشن کي تحفظ ملي ۽ نه ئي ڪنهن ٻاهرين شرط جي نالي تي شهرين جي بنيادي حقن کي نظرانداز ڪيو وڃي.

هڪ خودمختيار رياست جي طاقت رڳو پنهنجي فوج، سرحدن يا سفارتي حيثيت ۾ نه هوندي آهي؛ معاشي خودمختياري پڻ قومي خودمختياري جو اهم حصو آهي. جيڪو ملڪ پنهنجي آمدني پيدا ڪرڻ جي قابل نه هجي، پنهنجي خرچن کي ڪنٽرول نه ڪري سگهي، پنهنجي صنعت ۽ زراعت کي مضبوط نه ڪري سگهي ۽ بار بار قرض لاءِ ٻاهر ڏسي، ان جي سياسي ۽ معاشي فيصلا سازي تي دٻاءَ وڌڻ جو امڪان ضرور پيدا ٿئي ٿو. تنهنڪري پاڪستان لاءِ ڊگهي مدي وارو حل اهو هجڻ گهرجي ته ملڪ قرض وٺڻ کان اڳ پنهنجي معيشت جي بنيادي ڪمزورين کي درست ڪري.

اسان کي اهو به ڏسڻو پوندو ته آءِ ايم ايف کان حاصل ٿيندڙ رقم آخرڪار ڪهڙي مقصد لاءِ استعمال ٿئي ٿي. جيڪڏهن قرض صرف پراڻا قرض لاهڻ، خسارو پورو ڪرڻ ۽ نئين قرض لاءِ جاءِ پيدا ڪرڻ ۾ خرچ ٿيندو رهيو ته مسئلو ختم نه ٿيندو. پر جيڪڏهن ساڳئي عرصي ۾ برآمدات وڌايون وڃن، توانائي جو بحران حل ڪيو وڃي، ٽيڪس چوري ختم ڪئي وڃي، زرعي ۽ صنعتي پيداوار وڌائي وڃي، سرڪاري ادارن جي نقصان کي گهٽايو وڃي ۽ نوجوانن لاءِ روزگار جا نوان موقعا پيدا ڪيا وڃن ته ملڪ آهستي آهستي قرض جي دائري مان ٻاهر نڪري سگهي ٿو.

پاڪستان کي شفافيت جي ضرورت آهي، احتساب جي ضرورت آهي ۽ مالي نظم جي به ضرورت آهي، پر اهي سڀ ڪم پنهنجي آئيني ۽ قانوني ادارن کي مضبوط ڪري حاصل ڪرڻ گهرجن. ڪنهن به عالمي اداري سان معاهدو ڪندي اهو اصول نظرانداز نه ٿيڻ گهرجي ته پاڪستان جا وسيلا، پاڪستان جي شهرين جي ذاتي معلومات ۽ پاڪستان جي ادارن جا اختيار قانون ۽ آئين جي دائري اندر محفوظ رهن.

اڄ جو بنيادي سوال اهو ناهي ته آءِ ايم ايف سان رابطو رکڻ گهرجي يا نه، ڇو ته موجوده معاشي حقيقتن ۾ عالمي مالياتي سهڪار پاڪستان جي مالي نظام جو حصو بڻجي چڪو آهي. بنيادي سوال اهو آهي ته ڇا پاڪستان اهڙي معيشت تعمير ڪرڻ جي قابل ٿيندو، جنهن ۾ مستقبل ۾ هر بحران وقت نئين قرض لاءِ ٻاهرين دروازن ڏانهن نهارڻ جي مجبوري گهٽجي وڃي. جيڪڏهن رياست واقعي خودمختيار معاشي مستقبل چاهي ٿي ته ان کي قرضن کان وڌيڪ پنهنجي پيداوار، برآمدات، ٽيڪس نظام، صنعت، زراعت، توانائي ۽ انساني وسيلن تي ڌيان ڏيڻو پوندو.

خودمختياري جو اصل مطلب اهو آهي ته ملڪ عالمي ادارن سان سهڪار به ڪري، قرض به وٺي سگهي، سڌارا به آڻي، پر پنهنجي آئين، قانون، عوام جي حقن ۽ شهرين جي رازداري جي حفاظت لاءِ واضح حدون پڻ قائم رکي. معاشي بحران مان نڪرڻ جو رستو ضرور آهي، پر اهو رستو اهڙو هجڻ گهرجي جنهن جي آخر ۾ پاڪستان وڌيڪ مضبوط، وڌيڪ خودمختيار ۽ پنهنجي معاشي فيصلن ۾ وڌيڪ بااختيار هجي، نه ته قرض جي هڪ چڪر مان نڪري ٻئي چڪر ۾ داخل ٿيندو رهي.

ويا مور مري، هنج نه رهيو هيڪڙو

ڪنڌر. بابو جان هنڱورجو

ويا مور مري، هنج نه رهيو هيڪڙو
وطن ٿيو ويري، ڪوڏ نه رهي ڪوڪ ۾

لاڙ جي مٽيءَ ۾ ڪي اهڙا ماڻهو به جنم وٺندا آهن، جيڪي پنهنجي دولت يا زمينن کان وڌيڪ پنهنجي ڪردار، سخاوت، سادگي ۽ ماڻهن سان محبت جي ڪري سڃاتا ويندا آهن. وقت گذري ويندو آهي، ماڻهو هليا ويندا آهن، پر انهن جا ڪردار ۽ يادون سندن علائقي جي ماڻهن جي دلين ۾ زنده رهنديون آهن.

عبدالرحيم عرف پرو آڳرو به اهڙي ئي هڪ منفرد شخصيت هو، جنهن جي زندگي زميدناري، محنت، لوڪ موسيقي، سماجي خدمت ۽ انسان دوستيءَ جو هڪ خوبصورت سنگم هئي.

تعلقي گهوڙاٻاري، ضلعي ٺٽي جي شهر ور سان تعلق رکندڙ عبدالرحيم عرف پرو آڳرو پنهنجي دور ۾ هڪ وڏو زميندار هجڻ سان گڏ علائقي جي ماڻهن ۾ عزت ۽ محبت رکندڙ شخص هو. سندس شخصيت جو سڀ کان نمايان پهلو اهو هو ته وڏي زميندراي ۽ حيثيت هوندي به سندس رهڻي ڪهڻي انتهائي سادي هئي.

هڪ ايوارڊ، هڪ واقعو ۽ سچي زندگيءَ جي سادگي

لاڙ پٽ ۾ هڪ دور اهڙو به هو، جڏهن ڪمند جي پوک وڏي پيماني تي ٿيندي هئي ۽ ضلعي ٺٽي ۾ قائم شگر ملون مقامي آبادگارن کان ڪمند خريد ڪنديون هيون. عبدالرحيم عرف پرو آڳرو جو به وڏو ڪمند ديوان شگر مل ڏانهن ويندو هو.

ڪمند جي سيزن ختم ٿيڻ کان پوءِ مل انتظاميا طرفان انهن آبادگارن لاءِ تقريب رکي وئي، جن وڏي مقدار ۾ ڪمند مل تائين پهچايو هو. عبدالرحيم آڳرو کي به ايوارڊ ڏيڻ لاءِ دعوت ڏني وئي.

پر جڏهن هو پنهنجي سادي لباس ۽ هٿ ۾ لٺ سان مل پهتو ته اتي موجود آفيسر ڪيس سڃاڻي ئي نه سگهيا.

هنن پڇيو:

”چاچا، توهان عبدالرحيم جا ڪمدار آهيو؟ عبدالرحيم پاڻ ڪٿي آهي؟“

عبدالرحيم مسڪرائيندي چيو:

”مان ئي عبدالرحيم عرف پرو آڳرو آهيان.“

آفيسرن کي يقين نه آيو. جڏهن هن پنهنجو شناختي ڪارڊ ڏيکاريو، تڏهن ڪين يقين ٿيو ته هي ئي اهو وڏو آبادگار آهي، جنهن جو ڪمند وڏي مقدار ۾ مل تائين پهتو هو.

هي ننڍڙو واقعو سندس پوري زندگيءَ جي فلسفي کي بيان ڪري ٿو:

مال وڏو هو، پر مزاج ننڍو ۽ سادو.

ٻارن جي اکين ۾ محبت جو عبدالرحيم چراغ هو

عبدالرحيم آڳرو لاءِ دولت جو اصل مطلب صرف پنهنجي ضرورت پوري ڪرڻ نه، پر ٻين جي ڪم اچڻ هو.

جڏهن هو شهر ۾ ايندو هو ته ننڍڙا ٻار سندس چوڌاري گڏ ٿي ويندا هئا. ڪيترائي ٻار سندس پاسي کان بيهي خرچي وٺڻ جو انتظار ڪندا هئا. هو ڪين مايوس نه ڪندو هو.

انهن ٻارن لاءِ عبدالرحيم صرف زميندار نه، پر محبت ۽ شفقت جو نالو هو.

اهوئي سبب هو جو سندس اچڻ جي خبر سان ٻارن جي چهري تي خوشي اچي ويندي هئي.

لوڪ موسيقيءَ جو عاشق

عبدالرحيم عرف پرو آڳرو کي موسيقيءَ سان گهري محبت هئي. لاڙ جي لوڪ ثقافت، روايتي گيتن ۽ محفلن سان سندس خاص لڳاءُ هو.

ڳوٺن ۾ شادي يا خوشيءَ جي ڪا تقريب ٿيندي ته ڪيس خاص دعوت ڏئي گهرايو ويندو هو. هو پنهنجي ٽيم سان گڏ اتي پهچندو ۽ رات دير تائين لوڪ گيتن سان محفل کي چار چنڊ لڳائيندو هو.

اهڙيءَ طرح هو صرف هڪ زميندار نه رهيو، پر پنهنجي علائقي جي لوڪ ثقافتي زندگيءَ جو به هڪ يادگار ڪردار بڻجي ويو.

حاجي عارب آڳرو جو فرزند

عبدالرحيم آڳرو جي والد حاجي عارب آڳرو جو نالو پڻ تعلقي گهوڙاٻاري ۽ ضلعي ٺٽي ۾ عزت سان ورتو ويندو هو. هو علائقي جو معزز ۽ وڏو زميندار هو.

والد جي ڇڏيل ورثي سان گڏ عبدالرحيم پنهنجي محنت ۽ جدوجهد سان به زمين ۾ واڌ ڪئي. سندس زمين تقريباً 200 ايڪڙن تائين پهتي.

پر ايتري وڏي ملڪيت جو مالڪ هجڻ باوجود سندس رهڻي ڪهڻي ۾ وڏائي نظر نه ايندي هئي. پاڻ سدائين هيٺ زمين تي وهندا هئا

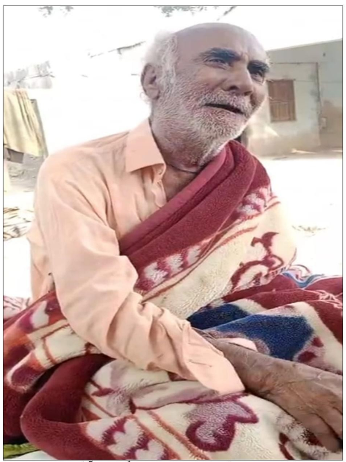

پنهنجي ڳوٺ جو آواز

عبدالرحيم عرف پرو آڳرو پنهنجي ذات تائين محدود رهندڙ ماڻهو نه هو. پنهنجي ڳوٺ ۽ علائقي جي ماڻهن جي مسئلن کي پنهنجو مسئلو سمجهندو هو.

ڳوٺ جي بنيادي سهولتن لاءِ سندس ڪوششن جو ذڪر اڄ به مقامي ماڻهو ڪن ٿا. سندس جدوجهد سان سرڪاري پرائمري اسڪول، گرلز اسڪول، پڪو روڊ، بجلي، پڪيون گهٽيون ۽ صاف پاڻي جهڙين سهولتن لاءِ آواز اٿاريو ويو ۽ سرڪاري سطح تي ڪم ڪرائڻ ۾ ڪردار ادا ڪيو ويو.

هو ماڻهن لاءِ مشڪل وقت ۾ بيهڻ کي پنهنجي ذميواري سمجهندو هو.

وڇوڙي جو ڏک

زندگيءَ جي آخري دور ۾ عبدالرحيم آڳرو کي پنهنجي گهرواري جي بيماري ۽ وڇوڙي جو وڏو صدمو برداشت ڪرڻو پيو. ان کان پوءِ پاڻ به بيمارين ۾ مبتلا ٿيو. اکين جي تڪليف ۽ فالج جي حملي کان پوءِ ڪجهه عرصي اندر هو به هن دنيا مان لاڏاڻو ڪري ويو.

سندس وڇوڙي جي خبر علائقي لاءِ هڪ ڏکوئيندڙ خبر هئي.

جنازي نماز ۾ وڏي انگ ۾ ماڻهن جي شرڪت اهو ٻڌائي رهي هئي ته عبدالرحيم ڪيترو ماڻهن جي دلين ۾ جاءِ ٺاهي چڪو هو.

اولاد ۽ ڇڏيل ورثو

عبدالرحيم عرف پرو آڳرو پنهنجي زندگيءَ ۾ هڪ شادي ڪئي، جنهن مان ڪيس 3 پٽ ۽ 7 نياڻيون ٿيون.

هن پنهنجي زندگيءَ جي محنت سان جيڪو مالي ۽ زميني ورثو ٺاهيو، اهو سندس خاندان لاءِ هڪ وڏو اثاثو هو. وقت گذرڻ سان سندس ڇڏيل ملڪيت جو وڏو حصو وڪرو ٿي ويو ۽ خاندان کي به مختلف مشڪلاتن کي منهن ڏيڻو پيو.

هي داستان ايندڙ نسلن لاءِ هڪ سبق پڻ ڇڏي ٿو ته بزرگن جي محنت سان حاصل ڪيل ورثي کي سنڀالڻ به وڏي ذميواري آهي.

ماڻهو مري ويندا آهن، ڪردار نه

عبدالرحيم عرف پرو آڳرو هاڻي هن دنيا ۾ موجود ناهي، پر سندس نالو انهن ماڻهن جي زبان تي آهي، جن سندس سخاوت ڏٺي، سندس سادگي محسوس ڪئي، سندس محفلن ۾ لوڪ گيت ٻڌا، سندس هٿان مدد ورتي يا سندس ڪوششن سان پنهنجي ڳوٺ ۾ ڪا سهولت حاصل ڪئي.

سندس زندگي اسان کي اهو سبق ڏئي ٿي ته انسان جي عظمت صرف دولت، زمين يا حيثيت سان نه ماپي ويندي آهي.

اصل عظمت ان ڳالهه ۾ آهي ته انسان پنهنجي وجود سان ٻين لاءِ ڪيترو آسان بڻجي ٿو.

عبدالرحيم آڳرو جي سادگي سندس سڃاڻپ هئي، سخاوت سندس عادت، موسيقي سندس محبت ۽ پنهنجي ماڻهن جي خدمت سندس زندگيءَ جو مقصد بڻجي وئي.

اڄ جڏهن لاڙ جي هوائن ۾ سندس نالو ياد ڪيو وڃي ٿو ته ڪيترين ئي پراڻين محفلن، ٻارن جي مرڪندڙ چهرن، لوڪ گيتن ۽ هڪ سادي لباس پهريل زميندار جي تصوير ذهن ۾ اچي وڃي ٿي.

اهڙا ماڻهو جسماني طور وڇڙي ويندا آهن، پر ماڻهن جي دلين مان ڪڏهن به ناهن ويندا.

دعا

الله پاڪ مرحوم عبدالرحيم عرف پرو آڳرو جي مغفرت فرمائي، سندس قبر کي نور سان ڀري، قبر جي سختين کان محفوظ رکي، جنت الفردوس ۾ اعليٰ مقام عطا فرمائي ۽ سندس پونئيرن کي صبر، همت ۽ پنهنجي بزرگ جي نيڪ نالي کي اڳتي وڌائڻ جي توفيق عطا فرمائي.

آمين يا رب العالمين

ڏولا ۽ رولا

سهيل وڙائچ

جيڪڏهن ڪنهن ۾ فني خرابي هجي ۽ ان جي گورو رنگ تمام گهڻو دلڪش لڳي پر انهيءَ سان گڏوگڏ اها ڪاري رنگ ۾ به خوبصورتي ڳولي وٺي ته اهڙي مزاج وارو ڪٿي ۽ ڪنهن کي هضم ٿيندو؟ اهڙي طرح جيڪڏهن ڪو سڪندرِ اعظم کي فاتح اعظم مڃي ۽ راجا پورس کي به عظيم مڃي ته اهڙي سوچ وارو ڪٿي ڪنهن کي وڻندو. جيڪڏهن ڪو جونني گل جي خوشبوءِ سنگهي معطر ٿئي پر انهيءَ سان ڪندا لڳڻ سان وهندڙ رت ۽ تڪليف مان به لطف اندوز ٿئي ته اهو چريو ئي سمجهيو ويندو. اهي تضاد ڏسي فوري فيصلو نه ڪريو ته ان پيدائشي خرابيءَ واري کي بلڪل رد ڪري ڇڏيو، عام ماڻهو به ته مٺو ڪائي خوش ٿيندا آهن ۽ مرچ جي تيزيءَ جو به شوق رکن ٿا. انساني مزاج ۽ سوچ متنوع آهي، ان کي هڪ ئي وقت ٻن متضاد ۽ مخالف شين جو ذائقو سٺو لڳي سگهي ٿو، ٻن حريفن جون الڳ الڳ خوبيون وڻي سگهن ٿيون، ٻه مختلف رنگ به اکين ۾ وڻي سگهن ٿا. هڪ رنگي تنگ نظري ۽ هم رنگي (سڀ رنگي) وسيع المشربي پيدا ڪري ٿي. پر افسوس اهو آهي ته اسان جي سياست، رومان ۽ عشق ڪنهن ۾ به ٻيائي (دوغلي) قابلِ قبول ناهي. مجنون ليليٰ کان سواءِ ڪنهن ٻئي ڏانهن نه ڏسي سگهي ٿو ۽ نه ڪيس ڪا گوري وڻي سگهي ٿي، ان لاءِ ڪاري ليليٰ ئي واحد چوائس آهي. هير کي سيدا ڪتا پرڻائي به وٺي وڃي ته رانجهو هير لاءِ ئي جوڳي بڻجندو، ان جيڪڏهن ڪنهن ٻئي ڏانهن نظر ڪٽي به ڏٺو ته رومانس جو ٻيڙو غرق ٿي ويندو. احمد خان کهرل منهنجو هيرو آهي پر برڪلي جي بهادريءَ جي تعريف مون کي ايتري مهانگي پئجي سگهي ٿي جو مون کي انگريزن جو ايجنٽ ئي چيو ويندو. 1849ع جي چلِيانوالا ۾ آخري جنگ ۾ انگريز فوج جي بهادريءَ جي ڪهاڻي بيان ڪرڻ آسان ۽ مخالف شير سنگهه اٽاري والا ۽ گجراتي ۽ پشاوري مسلمانن جي ڀرپور مزاحمت جو داستان بيان ڪرڻ ڏکيو ۽ محال آهي.

فني خرابي ۽ پيدائشي نقص واري عاصي (گنهگار) کي مسئلو اهو درپيش آهي ته تضادستان ۾ تقريباً طئه آهي ته ٻن ٻيڙين جي سواري، ٻن گهوڙن جي شهسواري، هڪ مياڻ ۾ ٻه تلوارون ۽ هڪ دل جا ٻه دلبر نٿا ٿي سگهن پر اهي سڀ ڳالهيون رد ٿي چڪيون. اڄ ته رنگارنگي، هم رنگي ۽ سڀ رنگي جو دور اچي آهي. تصورات ۽ سوچ فرسوده رهجي ويا، زمانو قيامت جي چال هلي تمام اڳتي وڌي ويو آهي. زمانو بدلجي ويو آهي ته ڀاڪا به هاڻي بدلجڻ گهرجن ۽ انهن جي مطالبن ۽ مفاهيم جي تشريح به نئين سر ٿيڻ گهرجي.

فني خرابيءَ واري گنهگار ۽ عاصي کي ڏولا به پسند آهي ۽ ان کي رولا به سٺو لڳندو آهي. اهو ڇا ڪري جيڪڏهن ان کي فلم ۾ هيرو ۽ ولين ٻنهي جا ڪردار سٺا لڳن؟ اهو ٻهلول ڇا ڪري جيڪڏهن ڪرڪيٽ ميچ ٿي رهي هجي ته جيڪڏهن ان جي ٽيم جو رانديگر سٺو ڪيڏي يا مخالف چوڪو، ڇڪو هڻي ته اهو ٻنهي ٻيرن سان تاڙون وڄائيندو ۽ واهه واهه ڪندو. ان کي پنهنجو ڪتو ته سٺو لڳي ئي پر اهو ٻين جي ڪتن سان به پيار ڪري. اهڙي گنهگار ۽ عاصي لاءِ اسان جڳهه ناهي ڇڏي، اهڙي گنهگار جي زندگي تنگ ڪئي ويندي آهي جو ته هر ڪو ٻئي کي مڪمل غلط قرار ڏئي ٿو. صحافي هڪ جملو خلاف لکي ڇڏي ته پي ٽي آءِ وارا ان کي لفافو ۽ فوجي ايجنٽ چوڻ شروع ڪري ڏيندا آهن. مقتدره يا حڪومت جي ڪنهن پاليسيءَ سان هلڪو ئي اختلاف ٿي وڃي ته تاثر اهو ڏنو ويندو آهي ته اهو ته دشمنن سان گڏجي سازش ڪري رهيو آهي. نوني قيادت يا ان جي اندازِ حڪمرانيءَ تي تنقيد ڪري ڇڏي ته اهي ان کي آئنسٽائن چئي چيڙائيندا آهن. اسان جا ادارا حقيقت ته ڇڏيو تاثر تي به هڪ سيڪنڊ ۾ ڪوڙو هجڻ ۽ من گهڙت ڪهاڻيون لکڻ جي فتويٰ ڏئي ڇڏيندا آهن. پيپلز پارٽي وارا به پنهنجين اندرين محفلن ۾ ڪو خطاب ڏيندا هوندا پر اهي ايترا باشعور ضرور آهن جو سرِعام برائو نٿا چون. صورتحال اها آهي ته سياست ۽ اظهار جا رستا پسنديدگي ۽ ناپسنديدگيءَ جي ٻٽن روڪي ڇڏيا آهن. مخالفت کي ضد ۽ دشمني بڻائي ڇڏڻ، تنقيد کي جان جو دشمن بڻائي ڇڏڻ ۽ ڪنهن ٻئي راهه جي مسافر کي گمراهه سمجهڻ سراسر غيردانشمندانو قدم آهي. اسان سڀ ڏولي ۽ رولي پاڪستان جي ئي راهه جا مسافر آهيون، رستا الڳ الڳ ٿي سگهن ٿا پر منزل هڪ ئي آهي، خوشحال ۽ جمهوري پاڪستان.

جيڪڏهن واقعي لانگ مارچ صرف ملتوي ٿيو آهي ۽ پيهر ٿيڻ وارو آهي ته اصل معاملو ته تحريڪ انصاف جي ڏولي جو آهي ۽ رولو به ان ڪري وڏو پيو وڃي. ڏولا پنجابي ٻوليءَ ۾ محبوب کي ۽ رولا شور شرابي کي چئبو آهي. ڏولا جو لفظ ملڪ ترنم نورجهان ’ڏول سپاهيا‘ ڳائي امر ڪري ڇڏيو هو. تحريڪ انصاف جو جيتري قدر رولو سوشل ميڊيا، يوٽيوب ۽ ٽڪ ٽاڪ تي آهي، جيڪڏهن اهوئي رولو گهٽين ۽ بازارن ۾ به نظر اچي ها ته هينئر تائين نظام ڪمزور ٿي چڪو هجي ها پر مسئلو اهو آهي ته ڪيبورڊ (keyboard) تي جنهن پارٽيءَ جو زور شور آهي، اها روڊ رستن تي خوف، دٻاءُ يا عدمِ تنظيم جي ڪري پنهنجي طاقت ڏيارڻ کان قاصر آهي. ٻئي طرف حڪومت جنهن خيالي ڏولي ۽ رولي خلاف عمل ڪرڻ کان لنوائڻ آهي، اهو ڏولو فرضي ۽ خيالي آهي. ٻنهي طرفن افراط و تفريطي ۽ حقيقت کان منهن موڙڻ آهي. تحريڪِ انصاف جو تمام وڏو جلوس ڪڍڻ ۽ گادي واري هنڌ کي جام ڪري ڇڏڻ جو تصور و تاثر به غلط ۽ غير حقيقي آهي. ٻئي طرف حڪومتي ناڪابندي، ڪنٽينرن ۽ ڪنڊن وارا ڪنٽينر ۽ موٽرويز جي بندش به سراسر غيرحقيقي هئي، اسلام آباد جون تياريون ته ائين هيون جئين ماؤزي تنگ جو چيني لانگ مارچ اچي رهيو هجي ۽ جيڪڏهن اهو اچي ويو ته ڪٿي انقلاب نه اچي وڃي. حقيقت ته اها آهي ته گنڊاپوري لانگ مارچ، آفريدي لانگ مارچ کان وڌيڪ خطرناڪ، خوفناڪ ۽ خونخوار ثابت ٿيو هو.

اڄڪلهه جي مشهور ڏولي جا ٻول آهن ”نه هوسي ڏولا، نه هوسي رولا“ يعني جيڪڏهن محبوب نه هوندو ته ڪو مسئلو يا شور شرابو به نه هوندو. هڪ طرف دان کي شيخ رشيد جي ڪنوارپڻي سان جوڙي چيو پيو وڃي ته ڇئي ان جا ٻار ٻچا ناهن ان ڪري ان لاءِ ڪو مسئلو ناهي، ٻئي طرف لانگ مارچ جي حوالي سان وٺ پڪڙ کي به ان ڏولي سان جوڙيو پيو وڃي ته جن جو ڪو گهر ٻار ناهي، ڪو محبوب ناهي انهن کي گرفتار ٿيڻ جو به ڪو ڊپ يا خوف ناهي پر جن جو محبوب آهي، گهر ٻار آهي انهن لاءِ گرفتاري هڪ سنجيده مسئلو آهي.

موجوده سيٽ اپ کي هلندي چار سال ٿي ويا آهن. دانش سماج کي ڏسندڙ سياستدان، تجربيڪار حڪمتِ ڪار ۽ پري بيٺل بين اڳواڻ سڀ ان جو حصو آهن پر اهي اڃا تائين ”ڏولا ۽ رولا“ جو پاڪستان جو سڀ کان وڏو سياسي مسئلو آهي ان جي باري ۾ ڪو فيصلو ئي ناهن ڪري سگهيا آهن اڃا تائين عدالتي ميدان مان سزائون ڏولي کي قيدي بڻائي ان کي 804 جي نالي سان مشهور ڪري چڪيون آهن پر جيڪو اصلي مقابلي وارو سياسي ميدان آهي ان ۾ ڏولي جي مقابلي ۾ ڪو سياسي ”آواز“ تائين بلند ناهي ٿيو. ان ڪري بار بار هڪ ئي طرح جو ”رولو“ پوندو رهيو آهي، مقابلي ۾ اڃا تائين نه ڪو ”هولا“ ۽ نه ڪو ”يارو“ لٿو آهي، جيڪڏهن ڏولو اڪيلو ئي ميدان ۾ رهندو ته سياست ۽ بيانيو اهوئي بنيل رهندو. جمهوريت جو پهريون اصول اهو آهي ته حڪومت ۽ اپوزيشن گاڏيءَ جا ٻه ڦيٿا هوندا آهن پر انصاف ۽ حڪومت ٻئي ان کي هڪ ئي ڦيري تي هلائڻ چاهين ٿا. هڪ رنگي نٿي هلي سگهي، سڀ رنگي ئي مسئلن جو پائيدار حل آهي پر ٻئي ڏريون هڪ ئي هيرو، هڪ ئي رنگ، هڪ ئي ذائقي ۽ هڪ ئي شڪل جا انڌا پوئلڳ آهن. لڳي ٿو ابن انشاءِ جي پيرويءَ ۾ عاصيءَ کي بن واس (جنگل جو ديرو) وٺڻو پوندو.

”جب شهر کا لوگ نه رستہ د. کو بن مه نجا بسرام کر“
(جڏهن شهر جا ماڻهو رستو نه ڏين، چو نه جهنگ ۾ وڃي آرام ڪري)

بقايا 01

ڪمزوري نه سمجهيو وڃي. عطاءالله تارڙ چيو ته پاڪستان ڪيترن ئي ڏهاڪن کان افغان شهرين جي ميزباني ڪندو رهيو آهي. افغان عوام ۽ افغان حڪومت جي نظريات ۾ فرق آهي. افغانستان جي عوام حق رکي ٿي ته انهن کي حق ملن ۽ معاشي بهتري ملي سگهي. اطلاعات واري وزير چيو ته افغانستان ۾ دهشتگردن جا ٺڪاڻا آهن. افغان حڪومت کي دهشتگردي جي مائنڊ سيٽ مان نڪرڻو پوندو. جيڪڏهن دهشتگردي جي مائنڊ سيٽ جي ڪري افغان حڪومت کي معاشي خوشحالي نٿي ملي ته اها افغان عوام سان زيادتي هوندي. هن چيو ته افغانستان ۾ امن انهي صورت ۾ ٿي سگهي ٿو جڏهن افغان عبوري حڪومت دهشتگردي کي مسئلو سمجهي. افغان عبوري حڪومت کي اهو به سمجهڻو پوندو ته تعليم کان سواءِ ڪو به معاشرو ترقي نٿو ڪري سگهي. عطاءالله تارڙ چيو ته امن قائم ڪرڻ جي لاءِ پاڪستان هتان کان وفد به افغانستان اماڻيا آهن. هن چيو ته افغان زمين تان پاڪستان ۾ دهشتگردي جي هر ڪوشش جو جواب ڏنو ويندو. افغانستان مان پاڪستان ۾ ٿيل دهشتگردي جو اڳ به جواب ڏنو ويو آهي ۽ آئنده به جواب ڏينداسين.

بقايا 02

تونخوا ۾ دهشتگردن خلاف ڪامياب ڪاررواين تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين پيش ڪندي چيو آهي ته دهشتگردي جي مڪمل خاتمي تائين دهشتگردن خلاف ڪارروايون ڀرپور نموني جاري رهنديون. جڏهن ته پاڪستان جي امن ۽ استحڪام کي نقصان پهچائيندڙ عنصرن کي سندن ناپاڪ مقصدن ۾ ڪامياب ٿيڻ نه ڏنو ويندو پنهنجي بيان ۾ صدرِ مملڪت آصف علي زرداري بلوچستان ۽ خيبرپختونخوا ۾ دهشتگردن خلاف ڪامياب ڪاررواين تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين پيش ڪندي چيو ته سيڪيورٽي فورسز ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن اثرائتي حڪمتِ عملي اختيار ڪندي دهشتگردن جا ناپاڪ ارادا ناڪام بڻائي ڇڏيا هن چيو ته سڄي قوم کي سيڪيورٽي فورسز ۽ قانون لاڳو ڪندڙ اهلڪارن جي جرئت ۽ بهادري تي فخر آهي. صدر چيو ته دهشتگردي جي مڪمل خاتمي تائين دهشتگردن خلاف ڪارروايون ڀرپور نموني جاري رهنديون صدر زرداري چيو ته پاڪستان عالمي امن جي قيام ۽ دهشتگردي خلاف جنگ ۾ پنهنجن هزارين بهادر پٽن ۽ ڌيئرن جون قربانيون ڏنيون آهن. هن چيو ته پاڪستاني قوم ۽ ان جي بهادر هٿياربند فوج ۾ پاڪستان، خطي ۽ دنيا ۾ امن ۽ استحڪام جي دشمنن جون ڪوششون ناڪام بڻائڻ جو عزم ۽ صلاحيت موجود آهي صدر زرداري چيو ته دوست ملڪن ۽ اتحادين جي سهڪار سان امن ۽ استحڪام جي دشمنن جي هر ڪوشش ناڪام بڻائي ويندي پنهنجي بيان ۾ وزيراعظم محمد شهباز شريف خيبرپختونخوا ۽ بلوچستان ۾ دهشتگردن خلاف ڪامياب ڪاررواين تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين پيش ڪندي چيو ته سيڪيورٽي فورسز پنهنجي پيشوارانه صلاحيتن، جرئت ۽ بهادري جو مظاهرو ڪندي دهشتگردن جا ناپاڪ ارادا ناڪام بڻايا آهن هن چيو ته دهشتگردي خلاف جنگ ۾ سڄي قوم پنهنجي بهادر سيڪيورٽي فورسز سان گڏ بيٺل آهي ۽ ملڪ مان دهشتگردي جي مڪمل خاتمي تائين ڪارروايون جاري رهنديون وزيراعظم چيو ته پاڪستان جي امن ۽ استحڪام کي نقصان پهچائيندڙ عنصرن کي سندن ناپاڪ مقصدن ۾ ڪامياب ٿيڻ نه ڏنو ويندو وزيراعظم ڪامياب ڪاررواين ۾ حصو وٺندڙ سيڪيورٽي فورسز جي آفيسرن ۽ جوانن کي سلام پيش ڪندي چيو ته سڄي قوم کي پنهنجن بهادر سپوتن تي فخر آهي.

بقايا 03

نظام تحت پاڪستان وڌيڪ نٿو هلي سگهي. ڪراچي ۾ ايم ڪيو ايم اڳواڻ مصطفيٰ ڪمال سان پاڪستان قبائل موومينٽ جي عهديدارن ملاقات ڪئي ان موقعي تي مصطفيٰ ڪمال چيو ته پيپلز پارٽي 18 سالن کان ڪراچي ۽ حيدرآباد جي عوام تي ظلم ڪري رهي آهي. جڏهن ته 18هين ترميم ملڪ کي 4 آزاد صوبن ۾ ورهائي ڇڏيو آهي ٻئي پاسي پاڪستان قبائل موومينٽ جي صدر عبدالرحمان چيو ته نون انتظامي يونٽن جو قيام پاڪستان جي حق ۾ آهي هن چيو ته جيڪڏهن متحدا قومي موومينٽ پاڪستان پاران سڏ ڏنو ويو ته ڪراچي جا پشتون ساٿ ڏيندا.

بقايا 04

است داخل دفتر ڪندي جيل اختيارين خلاف توهين عدالت جي ڪارروائي ختم ڪري ڇڏي دهشتگردي جي روڪٿام واري عدالت جي جج طاهر عباس سپرا درخواست تي ٻڌڻي ڪئي، جنهن دوران ايمان مزاري ۽ هادي علي طرفان رياست علي آزاد سميت ٻيا وڪيل عدالت ۾ پيش ٿيا ٻڌڻي دوران عدالت کي ٻڌايو ويو ته ايمان مزاري ۽ هادي علي جي وڪالت نامن تي صحيحون ٿي چڪيون آهن. جج طاهر عباس سپرا سپرنٽينڊنٽ کي وڪالت نامن بابت ضابطا جوڙڻ جي هدايت ڪئي جج طاهر عباس سپرا ريمارڪس ڏنا ته جيڪڏهن وڪيلن سان به ائين ٿي رهيو آهي ته عام درخواستگذارن جي وڪالت نامن سان ڇا ٿيندو هوندو ايڊووڪيٽ زينب چيو ته هاءِ ڪورٽ ان حوالي سان باقاعده ضابطا ڪار ٺاهيا آهن. هن چيو ته جيل اختيارين طريقيڪار کي سزا نه ٻڌائين جج طاهر عباس سپرا چيو ته اڳ ۾ ماڻهو ڪڏهن بخشي خاني ۾ ته ڪڏهن گاڏي ۾ وڪالت نامن تي صحيحون ڪرائيندا هئا جج ريمارڪس ڏنا ته انصاف جو پهريون رستو وڪالت نامي تي صحيح ٿيڻ سان شروع ٿئي ٿو بعد ۾ عدالت جيل اختيارين خلاف توهين عدالت جي ڪارروائي ختم ڪندي ايمان مزاري ۽ هادي علي جي وڪالت نامن بابت درخواست داخل دفتر ڪري ڇڏي.

بقايا 05

فورسز کي خراج تحسين پيش ڪندي چيو آهي ته عوام جي مڪمل سهڪار سان ملڪ جي ڌرتي تان خوارجين ۽ دهشتگردي جي ناسور جو مڪمل خاتمو ڪري ساهه پٽينداسين سيڪيورٽي ذريعن موجب ضلعي چاغي جي علائقي نوڪچ ۾ سيڪيورٽي فورسز جي ڪارروائي دوران 2 دهشتگرد مارجي ويا. دهشتگردن نوڪچ ۾ خالي واٽر

بوزر کي باهه ڏيڻ کان پوءِ فرار ٿيڻ جي ڪوشش ڪئي هئي فتنه الهندستان جا دهشتگرد اين_40 شاهراهه جي مختلف هنڌن تي باهه لڳائڻ وارين ڪاررواين ۾ پڻ ملوث هئا. 31 آگسٽ تي به اهڙي نوعيت جي تخريبي ڪاررواين ۾ ملوث فتنه الهندستان جا 11 دهشتگرد مارجي ويا هئا سيڪيورٽي ذريعن ٻڌايو ته بلوچستان مان آخري دهشتگرد جي خاتمي تائين ڪارروايون جاري رهنديون. سيڪيورٽي فورسز ملڪ مان دهشتگردي جي ناسور جي مڪمل خاتمي ۽ پائيدار امن جي قيام لاءِ پرعزم آهن ٻئي طرف خيبرپختونخوا جي علائقي باڙه ۾ ڳجهي ڄاڻ جي بنياد تي ڪارروائي ڪندي فتنه الخوارج جي 5 دهشتگردن کي مارجي ويو سيڪيورٽي ذريعن موجب فتنه الخوارج جي دهشتگردن وٽان وڏي مقدار ۾ هٿيار ۽ بارود هٿ ڪيو ويو. ڪارروائي دوران فتنه الخوارج جا ٺڪاڻا پڻ مڪمل طور تباهه ڪيا ويا ان دوران وفاقي گهرو وزير محسن نقوي خيبرپختونخوا ۽ بلوچستان ۾ خوارجين خلاف ڪامياب ڳجهي ڄاڻ جي بنياد تي ٿيندڙ ڪاررواين تي سيڪيورٽي فورسز جي پيشوارانه ڪارڪردگي کي ساراهيو گهرو وزارت طرفان جاري ڪيل بيان موجب محسن نقوي چيو ته سيڪيورٽي فورسز جي بهادر سپوتن بروقت ۽ اثرائتيون ڪارروايون ڪندي فتنه الخوارج جا ناپاڪ ارادا خاڪ ۾ ملائي ڇڏيا آهن هن خيبرپختونخوا جي قبائلي ضلعي خيبر جي علائقي باڙه ۾ 5 ۽ بلوچستان جي ضلعي چاغي جي علائقي نوڪچ ۾ 2 خوارجين کي مارڻ تي جوانن جي پيشوارانه صلاحيتن جي واکاڻ ڪئي محسن نقوي چيو ته خوارجي دهشتگردن ۽ انهن جي سهولتڪارن خلاف سيڪيورٽي فورسز جون مسلسل ۽ ڪامياب ڪارروايون سڄي قوم قدر جي نگاهه سان ڏسي ٿي هن چيو ته سيڪيورٽي فورسز جا بهادر جوان ۽ آفيسر اسان جو فخر آهن ۽ سڄي قوم کي پنهنجن محافظن تي ناز آهي هن ان عزم جو ورجاءُ ڪيو ته، ان شاءَ الله، عوام جي مڪمل سهڪار سان ملڪ جي ڌرتي تان خوارجين ۽ دهشتگردي جي ناسور جو مڪمل خاتمو ڪري ساهه پٽينداسين.

بقايا 06

غيرمعمولي اهميت رکن ٿيون هن اها ڳالهه چائنا انٽرنيشنل ڪنفيوشس ڪلچر فيسٽيول جي موقعي تي پنهنجي وڊيو پيغام ۾ ڪئي. هي ميلو چين جي تاريخي شهر قوفو ۾ منعقد ٿيو جيڪو عظيم مفڪر ۽ فلسفي ڪنفيوشس جو اباڻو شهر آهي سينيٽ جي چيئرمين فيسٽيول ۾ شريڪ ماڻهن، دانشورن ۽ معزز مهمانن کي دل جي گهراين سان واڌايون ڏيندي چيو ته ڪنفيوشس جون تعليمون اڄ به علم ۽ سکيا، دوستي، هم آهنگي ۽ باهمي احترام جي حوالي سان وڏي اهميت رکن ٿيون پاڪستان ۽ چين جي لاڳاپن جو ذڪر ڪندي هن چيو ته 2026ع ۾ ٻنهي ملڪن وچ ۾ سفارتي لاڳاپن جي قيام کي 75 سال مڪمل ٿي رهيا آهن. ٻنهي ملڪن جي لازوال ۽ لوهي پائيچاري تي ٻڌل دوستي وقت سان گڏ وڌيڪ مضبوط ٿي آهي ۽ خطي ۾ امن ۽ استحڪام جي واڌاري ۾ اهم ڪردار ادا ڪري رهي آهي يوسف رضا گيلاني چيو ته تعليم، ثقافتي ڏي وٺ ۽ عوامي رابطن ذريعي پاڪستان ۽ چين جا ماڻهو هڪ ٻئي جي وڌيڪ ويجهو اچي رهيا آهن. هن پاڪستاني يونيورسٽين ۾ قائم ڪنفيوشس ادارن جي خدمتن کي ساراهيندي چيو ته اهي ادارا چيني ٻولي ۽ ثقافت جي واڌاري سان گڏ ٻنهي ملڪن جي عوام وچ ۾ باهمي سمجهه ۽ ڄاڻ وڌائڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪري رهيا آهن هن نوجوانن کي هڪ ٻئي کان سکڻ جا وڌيڪ موقعا فراهم ڪرڻ جي ضرورت تي زور ڏيندي چيو ته ادب، تعليم، سائنس، ٽيڪنالاجي ۽ ثقافت جي شعبن ۾ لاڳاپن ۽ ڏي وٺ کي وڌيڪ هٿي ڏيڻ ٿي وڃي، ته جيئن ٻنهي عظيم تهذيبن جا ماڻهو خيالن، علم ۽ انساني سمجهه وسيلي هڪ ٻئي جي وڌيڪ ويجهو اچي سگهن سينيٽ جي چيئرمين اميد ظاهر ڪئي ته هي فيسٽيول پاڪستان ۽ چين جي عوام وچ ۾ باهمي سمجهه کي وڌيڪ هٿي ڏيڻ ۽ ٻنهي قومن کي ويجهو آڻڻ ۾ مددگار ثابت ٿيندو هن چيو ته دائمي پُل رڳو پٿر ۽ فولاد سان نه، پر علم، دوستي ۽ انساني دلين سان به تعمير ٿيندا آهن يوسف رضا گيلاني فيسٽيول جي ڪاميابي لاءِ نيڪ خواهشن جو اظهار ڪندي پاڪستان ۽ چين جي ڏگهي ۽ مثالي دوستي لاءِ پنهنجي عزم جو ٻيهر اظهار ڪيو.

بقايا 07

ت سان لاڳاپيل سمورن ادارن جا ڪائونٽرز موجود هوندا، جتي شهرين کي پاسپورٽ، سڃاڻپ ڪارڊ، هٿيارن جا لائسنس، مختلف اين او سيز ۽ ٻيون سهولتون فراهم ڪيون وينديون وفاقي گهرو وزير موجب، خدمت مرڪز ۾ شهرين کي مختلف سرڪاري سهولتون هڪ ئي هنڌ فراهم ڪرڻ جو انتظام ڪيو ويندو جنهن سان سرڪاري خدمتن تائين رسائي آسان بڻائڻ ۾ مدد ملندي محسن نقوي لاڳاپيل اختيارين کي 10 ڏينهن اندر خدمت مرڪز جو ماسٽر پلان تيار ڪري پيش ڪرڻ جي هدايت ڪئي، جڏهن ته مرڪز جي قيام لاءِ سمورا ضروري قدم يقيني بڻائڻ جون پڻ هدايتون جاري ڪيون

بقايا 08

باهه جي لپيٽ ۾ اچي وئي، جنهن جي نتيجي ۾ وين ۾ سوار 11 ٻار سڙي زخمي ٿي پيا ڊي پي او مري موجب 4 سخت سڙيل ٻارن کي هولي فيملي اسپتال راولپنڊي منتقل ڪيو ويو آهي، جڏهن ته 7 ٻارن کي ضلعي هيڊڪوارٽر اسپتال مري منتقل ڪيو ويو آهي. ريسڪيو ۽ پوليس جون گڏيل امدادي ڪارروايون جاري آهن ڊي پي او مري رضا تنوير موجب وين ۾ ٻن خانگي اسڪولن جا ٻار سوار هئا. متاثر ٻارن ۾ 8 ورهين جو ارحم ولد علي نواز لڳ ڀڳ 38 سيڪڙو سڙي زخمي ٿيو، جڏهن ته 8 ورهين جي حسن طالب ولد محمد طالب کي لڳ ڀڳ 26 سيڪڙو سڙڻ سبب گهرا زخم رسيا آهن. اهڙيءَ طرح عائشه ڏيءَ ڪليم لڳ ڀڳ 42 سيڪڙو سڙڻ سبب سخت متاثر ٿي آهي پوليس موجب باقي 8 ٻارن جي حالت هن وقت مستحڪم آهي. انهن مان 2 ٻار سڙڻ کان محفوظ رهيا، جڏهن ته باقي 6 ٻارن کي 10 سيڪڙو کان گهٽ سڙڻ جا زخم آيا آهن، امدادي ڪارروائي دوران گاڏي ۾ لڳل باهه تي ضابطو آندو ويو بعد ۾ ڊي پي او مري رضا تنوير سپرا ضلعي هيڊڪوارٽر اسپتال مري ۾ ميڊيا سان ڳالهائيندي ٻڌايو ته بدقسمتي سان اسڪول وين حادثي جو شڪار ٿي، جنهن جو سبب بريڪ فيل ٿيڻ ٻڌايو پيو وڃي. حادثي کان ٿوري

ٿي دير پوءِ وين ۾ باهه لڳي وئي، جنهن ۾ 4 ٻارن جو جسم 25 سيڪڙو کان وڌيڪ سڙي ويو هن ٻڌايو ته وڌيڪ متاثر ٻارن کي راولپنڊي جي اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي. وين ۾ 12 ٻار سوار هئا، جن کي وين ڊرائيور مختلف علائقن مان کڻي آيو هو. شروعاتي طور ٻارن کي ڀرپور امداد فراهم ڪئي وئي، جڏهن ته معمولي سڙڻ وارن 8 ٻارن جو علاج ڊي ايڇ ڪيو اسپتال مري ۾ جاري آهي ڊي پي او ٻڌايو ته به مهينا اڳ به مري ۾ وين کي باهه لڳڻ جو افسوسناڪ واقعو پيش آيو هو ان واقعي کانپوءِ گاڏين جي فٽنيس جي جاچ مقامي شاهراهن تائين وڌائي ويندي. ڊي پي او مري موجب ڳوٺاڻن علائقن اندر هلندڙ گاڏين جي فٽنيس پڻ چيڪ ڪئي ويندي، ته جيئن اهڙن واقعن کي روڪي سگهجي.

بقايا 09

واستن تي ٻڌڻي ٿي درخواستگذارن جي وڪيل افتخار شاهه ايڊووڪيٽ موقف اختيار ڪيو ته جناح سنڌ ميڊيڪل يونيورسٽي افغان شاگردن کي ڪلاس وٺڻ کان روڪي ڇڏيو آهي، سندن بايوميٽرڪ رسائي ختم ڪئي وئي آهي، جڏهن ته ڪين هاسٽل مان به ڪڍيو پيو وڃي. جيتوڻيڪ عدالت اڳ ئي افغان شاگردن کي بي دخل ڪرڻ کان روڪي چڪي آهي پاڪستان ميڊيڪل اينڊ ڊينٽل ڪائونسل (پي ايم ڊي سي) جي وڪيل موقف اختيار ڪيو ته ڪيس درخواستن جون ڪاپيون فراهم نه ڪيون ويون آهن. عدالت پي ايم ڊي سي جي وڪيل کي درخواستن جون ڪاپيون فراهم ڪرڻ جي هدايت ڪئي عدالت افغان شاگردن کي ڪلاس وٺڻ کان روڪڻ وارو حڪم معطل ڪندي سندن بايوميٽرڪ رسائي بحال ڪرڻ ۽ ايندڙ ٻڌڻي تائين سندن تعليم ۾ رنڊڪ نه وجهڻ جو حڪم ڏئي ڇڏيو عدالت پي ايم ڊي سي جو جواب جمع ٿيڻ تائين درخواستن تي ٻڌڻي غيرمعيّن مدي تائين ملتوي ڪري ڇڏي.

بقايا 10

جي وڪيل جبران ناصر ايڊووڪيٽ سينيئر پوليس آفيسرن بابت لکت ۾ سوال جمع ڪرائي ڇڏيا آهن ذريعن موجب وارثن جي وڪيل طرفان ڪميشن کي سوالن جا 2 سيل ٿيل سيٽ وصول ٿيا آهن. ڪميشن ايڊيشنل آءِ جي ڪراچي، ڊي آءِ جي عامر فاروقي ۽ ڊي آءِ جي فرخ لنجار کان لکت ۾ جواب طلب ڪرڻ جو فيصلو ڪيو هو ۽ مير رضا جي وارثن کي پنهنجا سوال جمع ڪرائڻ جي هدايت ڪئي هئي ذريعن جو چوڻ آهي ته ڪميشن جي وڌيڪ ڪارروائي سنڌ ڪابينا طرفان مدي ۾ واڌ ڪرڻ سان مشروط آهي.

بقايا 11

راڄ لاڳو ڪرڻ لاءِ گهربل سمورا عنصر فراهم ڪري چڪي آهي هڪ انٽرويو ۾ اختيار ولي چيو ته اهو وقت به ايندو جڏهن صوبائي اسيمبلي ٽوڙڻي پوندي ۽ وچ مدي وارين چونڊن ڏانهن وڃڻو پوندو ٻي صورت ۾ ٻيا به ڪيترائي رستا موجود آهن ٻئي طرف تحريڪ انصاف خيبرپختونخوا جي ترجمان شوڪت يوسفزئي چيو ته گورنر راڄ ان وقت لاڳو ٿيندو آهي، جڏهن آئيني مشينري ڪم ڪرڻ ڇڏي ڏئي، پر خيبرپختونخوا ۾ آئيني مشينري پنهنجو ڪم ڪري رهي آهي شوڪت يوسفزئي چيو ته اسان حڪومت سان ڳالهين جا خواهشمند آهيون، حڪومت کي جيڪي چار پنج ڏينهن مليا آهن انهن مان فائدو وٺڻ گهرجي.

بقايا 12

ڪنٽينر ڊپٽي کان لاهور موڪليو ويو ۽ دستاويزن ۾ ان

بقايا عوامي سوچ 01

ي ڪاروائيءَ زريعي هڙپ ڪري رهيا آهن. هڪڙي پاسي ڏڪاري حالتن سبب مال جو چارو نہ هئڻ ڪري ۽ چوپايو مال بک ۽ بيمارين جي ڪري وڏي تعداد ۾ مري رهيو آهي تہ ٻي پاسي لائيو اسٽاڪ کاتو سياسي پوتارن جي ونگاري بڻيل آهي. جيڪو ڪنهن غريب مالوندن جي دانهن ڪوڪ ٻڌڻ لاءِ بہ تيار نہ آهي ۽ سرڪاري دوائون پرائيويٽ اسٽورن تي وڪرو ٿيڻ جو انڪشاف ٿيو آهي. جيڪي لائيو اسٽاڪ جي ملي ڀڳت سان ڳري قيمت عيوض وڪرو ڪري رهيا آهن. ليڪن اهڙي انڌير نگري باوجود واسطيدار اختيارين جي اکين تي نوٽن جون پٽيون ٻڌجي چڪيون آهن. ڳوٺ متارو ساند جي رهواسين ميرمحمد هنگورجو، الهوسايو هنگورجو، طيب ساند، ناگجي ڪولهي، وشنو ڪولهي، چيتن ڪولهي ۽ ٻين سخت احتجاج ڪندي چيو آهي تہ لائيو اسٽاڪ جي ڪرپٽ ڪامورن توڙي پرائيوٽ اسٽور مالڪن جيڪي سرڪاري دوائون وڪرو ڪري رهيا آهن انهن خلاف ڪارروائي ڪري مسڪين ماروئڙن جي گذران جو واحد ذريعو چوپايو مال بچايو وڃي.

بقايا عوامي سوچ 02

بري ڪري ڇڏيو. مقدمي جي تفصيل موجب ٿاڻي چوهڙجمالي ۾ داخل ايف آءِ آر نمبر 78/2025 جي سلسلي ۾ سيشن ڪيس نمبر 16/2025 جي ٻڌڻي سجاول ڪورٽ ۾ هلي رهي هئي. دفاعي وڪيل، هاءِ ڪورٽ جي نامياري وڪيل عرفان گل ميمڻ ڪورٽ ۾ پنهنجا بيهد مضبوط، اثرائتا ۽ قانوني دلائل پيش ڪندي پراسيڪيوشن جي پوري ڪيس کي تحريري نظيرن ۽ قانوني نقطن تحت رد ڪرايو. معزز سيشن جج سجاول، وڪيل عرفان گل ميمڻ جي مڪمل ۽ شاندار دلائل سان اتفاق ڪندي، ملزم انتظار مرگهال (Intiza Mirgal) کي تمام اتهامين مان مڪمل طور تي بري ڪرڻ جو حڪم جاري ڪيو.

بقايا عوامي سوچ 03

ريٽري جنرل محمد شريف پالاري، مرڪزي جوائنٽ سيڪريٽري معشوق علي گگو، مرڪزي انفارميشن سيڪريٽري اڪرم بلوچ ۽ سينئر دوست مدثر علي جاگيراڻي، اڪرم بلوچ پاران ضلعي ٺٽي جو اهم تنظيمي دورو ڪري سول اسپتال مڪلي پهتا، جتي پمسا 041 جي مرڪزي نائب صدر محراب علي پهنور، مرڪزي سينئر ڊپٽي چيف آرگنائيزر معشوق علي پهنور، مرڪزي وائيس چيئرمين نياز علي رند، ممتاز هالو، مير جان پٺاڻ، سوڀن شاهہ، شمروز بيگ، مظفر ڪلمتي، فياض ميمڻ، علي نواز ڪلمتي، مسرور پيرزادو واحد بخش پٽي ،وحيد ميمڻ خميسو خان لنڊ ويلجي ڪارو ۽ ٻين عهديدارن ۽ ميمبرن پاران مرڪزي قيادت جو ماناٿو استقبال ڪري مٿن گلن جي ورکا ڪئي ويئي، جتي تنظيم جو هڪ اهم اجلاس پڻ منعقد ڪيو ويو، جنهن ۾ سمورن عهديدارن ۽ ورڪرن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ ضلعي ۽ يونٽ جي تنظيمي معاملن، ملازمن کي درپيش مسئلن، سنڌن جائز حقن ۽ يونٽ جي ڪارڪردگي بابت تفصيلي ڳالهہ ٻولهہ ڪري ضلعي ۽ يونٽ جي عهديدارن پاران مرڪزي قيادت کي تنظيمي ڪارڪردگي ۽ ملازمن کي درپيش مسئلن بابت تفصيلي بريفنگ ڏيندي مرڪزي صدر شاهي خان جاگيراڻي ۽ مرڪزي سيڪريٽري جنرل محمد شريف پالاري پاران ضلعي ۽ يونٽ جي عهديدارن ۽ ميمبرن کي يقين ڏياريو ويو تہ هو ملازمن جي جائز مسئلن ۽ حقن جي حل لاءِ هر ممڪن آئيني ۽ تنظيمي ڪوششون جاري رکي سنڌن جائز مسئلن جي حل لاءِ ڪوششون وٺي انهن کي حل ڪرائيندا. هن چيو تہ ايڪو، ٻڌي، اتحاد، اتفاق ۽ تنظيم ئي اسان جي طاقت آهي. سمورن ملازمن کي گهرجي تہ هو ايمانداري سان پنهنجو ڊيوٽيون ادا پنهنجي اداري کي اڃان بہ مضبوط ڪري پنهنجي ملازمن جي جائز مسئلن جي حل لاءِ جدوجهد کي اڃان بہ تيز ڪن جيئن سنڌن جائز مسئلا جلد حل ٿي سگهن.

بقايا عوامي سوچ 04

موجب، جوا جي وڌندڙ سرگرمين سبب ڪيترائي خاندان معاشي ۽ سماجي مسئلن کي منهن ڏئي رهيا آهن. جڏهن تہ ڪجهہ خاندانن جا گهر اجڙڻ جون شڪايتون پڻ ڪيون پيون وڃن. شهرين جو چوڻ آهي تہ وينجهڪو اسٽاپ پرسان مبينا طور ضلعي سطح تي جوا جو اڏو سرگرم آهي، جتي روزانو وڏي انگ ۾ ماڻهو اچي جوا کيڏن ٿا. جوا جي اهڙين سرگرمين سبب نہ رڳو ماڻهن جي مالي حالت متاثر ٿيڻ جا خدشا آهن، پر خاندانن جي سڪون ۽ سماجي ماحول تي پڻ خراب اثر پئجي رهيو آهي. علائقي واسين جو چوڻ آهي تہ جوا جي وڌندڙ رجحان سبب ڪيترائي ماڻهو پنهنجي محنت جي ڪمائي وڃائي ويهن ٿا، جنهن جو اثر سنڌن گهرن ۽ ٻارن تي پڻ پوي ٿو. شهرين موجب، اهڙين سرگرمين جي روڪٿام لاءِ لاڳاپيل ادارن جي اثرائتي مداخلت ضروري آهي، پر وينجهڪو اسٽاپ پرسان مبينا جوا جي اڏي خلاف ڪا نمايان ڪارروائي نظر نہ اچڻ سبب عوام ۾ ڳڻتي وڌي رهي آهي. شهرين صالح پٽ پوليس ۽ ايس ايس پي سکر جي ڪارڪردگيءَ تي سوال اٿاريندي پڇيو آهي تہ جيڪڏهن علائقي ۾ وڏي پيماني تي جوا جون سرگرميون جاري آهن تہ پوءِ انهن خلاف ڪارروائي ڇو نٿي ڪئي وڃي؟ ڇا لاڳاپيل پوليس اختيارين کي انهن سرگرمين جي ڄاڻ ناهي، يا اڃا تائين انهن شڪايتن تي ڌيان نہ ڏنو ويو آهي؟ علائقي واسين جو چوڻ آهي تہ جوا جي مبينا اڏي خلاف کلي عام آواز اٿارڻ لاءِ بہ ماڻهو تيار ناهن، جنهن سبب مسئلي بابت شڪايتون سامهون اچڻ باوجود صورتحال ۾ تبديلي نہ اچي سگهي آهي. شهرين مطالبو ڪيو آهي تہ عوام جي شڪايتن کي سنجيدگيءَ سان وٺي معاملي جي جاچ ڪئي وڃي. شهرين آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي سکر ۽ ايس ايس پي سکر کان مطالبو ڪيو آهي تہ وينجهڪو اسٽاپ پرسان مبينا طور هلندڙ جوا جي اڏي جو فوري نوٽيس وٺي، غيرجانبدار جاچ ڪرائي وڃي. جيڪڏهن جوا جون سرگرميون ثابت ٿين تہ ملوث ماڻهن خلاف قانون موجب ڪارروائي ڪئي وڃي. جڏهن تہ علائقي ۾ اهڙين سرگرمين جي مستقل روڪٿام لاءِ پڻ قدم کنيا وڃن. علائقي واسين اميد ظاهر ڪئي آهي تہ اعليٰ پوليس اختيارين عوامي شڪايتن جو نوٽيس وٺي جوا جي خاتمي لاءِ عملي قدم کڻندا، جيئن علائقي ۾ قانون جي بالادستي قائم ٿي سگهي ۽ وڌيڪ خاندانن کي معاشي ۽ سماجي نقصان کان بچائي سگهجي.

بقايا عوامي سوچ 05

چڻ تي وارثن ڪيس اغوا ڪرڻ جو شڪ ظاهر ڪندي گم ٿي ويل نوجوان جي ڳولا توڙي مبينا بازيابي ۾ مدد جي اپيل ڪري ڇڏي آهي. ان سلسلي ۾ ٺٽي لڳ يوسي ڏوماٽي جي ٻگهاڙ موري لڳ ڳوٺ حاجي محمد علي شورو جي رهواسي پيرسن شفيع محمد شورو ٺٽي پهچي صحافين اڳيان دانهيندي الزام هڻندي چيو آهي تہ هڪ هفتو اڳ 21 نومبر واري رات جو سندس نوجوان پائيٽو يامين ولد ولي محمد شورو جيڪو ٺٽي جي ڪوهستاني علائقي جنگشاهي ويجهو ست پاڳي چارجي اڳئي ڪوهستان 7/4 جنگشاهي ۾ پنهنجي ڪوهستاني زمين تي ڪم ڪار ڪرڻ دوران پراسرار طور گم ٿي ويو. جنهن جي گهڻي ڳولا ڪرہ توڙي حد جي پوليس وٽ اطلاع ڪرڻ باوجود سندس گم ٿيل پائٽي يامين شورو جو ڪوبہ ڏس پتو پئجي ناهي سگهيو. پيرسن شفيع محمد شورو خدشو ظاهر ڪندي چيو تہ ڪٿي سندس پائٽي يامين شورو کي سندس برادري جي ڪجهہ ماڻهن جن سان سندن نااتفاقي ٿي اهي، ڪٿي انهن ڪيس ڪنهن نامعلوم سبب جي ڪري اغوا ڪري گم نہ ڪري ڇڏيو هجي، جنهن ڪري سندس جان کي خطرو پڻ لاحق ٿي ويو آهي. هنن ايس ايس پي ٺٽو، سيشن جج ٺٽو، ڊي سي ٺٽو، چونڊيل نمائندن سميت سمورن وس وارن کي اپيل ڪئي تہ سندن گم ٿي ويل توڙي مبينا طور اغوا ٿي ويل نوجوان يامين شورو جي ڳولا ۾ مدد ڪري توڙي ڪيس بازياب ڪرائي سندن گمشدگي بابت مڪمل جانچ ڪرائي ملوثن خلاف ڪاروائي ڪرائي سندس وارثن کي پريشاني کان بچايو وڃي.

بقايا عوامي سوچ 06

هندو هو ۽ ڪالهہ صبح ئي ڳوٺ موڏور کان مٿي پهتو هو پوليس جو چوڻ آهي تہ پوسٽ مارٽم رپورٽ اچڻ بعد ئي نوجوان جي موت جا اصل سبب معلوم ٿي سگهندا. جڏهن تہ واقعي بابت وڌيڪ جاچ جاري آهي.

بقايا عوامي سوچ 07

ڪري رٽائرڊ ٿيل سمورا ملازم سخت پريشان آهن. جن پاران ٺٽي پهچي سخت احتجاج ڪندي ميونسپل ڪميٽي ٺٽي جي رٽائرڊ ٿيل ملازم سينيٽري ورڪرز بشير مسيح، صديق مسيح، امجد مسيح، مشتاق، نظير مسيح، پروين مسيح، نسرين مسيح، صغريٰ غفور ۽ ٻين چيو تہ ڪين رٽائرڊ ٿيندي 6 کان 10 سال گذري ويا آهن. پر ڪين اڃان تائين رٽائرڊ مينٽ، گريجوئٽي سميت ڪاب ادائگي ناهي ڪئي ويئي، جنهن ڪري هو سخت پريشان آهن. هنن انڪشاف ڪندي چيو تہ ڪجهہ رٽائرڊ ٿيل ملازم پئسا نہ هجڻ ڪري هو پنهنجو بهتر علاج نہ ڪرائڻ ڪري بيماري سبب فوت ٿي ويا آهن، ڪافي ملازمن کي پئسا نہ ملڻ ڪري هو پنهنجي نياڻين جون شاديون بہ ڪراني ناهن سگهيا ۽ ڪئي بيمار ملازم پنهنجو ڪو بهتر علاج ڪرائي نا سگهن. هنن چيو تہ ڪافي پيرا احتجاج ڪرڻ سميت ميونسپل ڪميٽي ٺٽي جي چيئرمين ادا محمد ميمڻ، ڊي سي ٺٽو سميت چونڊيل نمائندن کي پڻ دانهون ڏنيون آهن، پر سواءِ دلاسن جي ڪوبہ عملي ڪم ٿي ناهي سگهيو، جنهن ڪري اسان سخت پريشان آهيون. هنن وس وارن کان گهر ڪئي تہ ڪين رٽائرڊ ٿيڻ بعد گريجوئٽي سميت سموريون مراعتون ڏيئي پريشاني کان بچايو وڃي، ٻئي صورت ۾ سخت کان سخت احتجاج ڪيو ويندو.

بقايا عوامي سوچ 08

ي (DOC) براءِ ريگولر مرمت ۽ بحالي (M&R)، ايجوڪيشن ورڪس ڊويزن ٺٽي جو اهم اجلاس منعقد ٿيو، جنهن ۾ ضلعي جي مختلف سرڪاري اسڪولن جي زبون حالي، مرمت ۽ بحالي سميت شاگردن کي درپيش تعليمي سهولتن بابت معاملن جو تفصيلي جائزو ورتو ويو. اجلاس ۾ ايگزيڪيوٽو انجنيئر ايجوڪيشن ورڪس، ڊسٽرڪٽ ايجوڪيشن آفيسر پرائمري، ڊسٽرڪٽ ايجوڪيشن آفيسر سيڪنڊري ۽ ٻين لاڳاپيل آفيسرن شرڪت ڪئي. اجلاس دوران ضلعي جي مختلف علائقن ۾ موجود انهن اسڪولن جي صورتحال تي تفصيلي غور ڪيو ويو، جتي عمارتن جي مرمت ۽ بحالي جي ضرورت آهي. ان موقعي تي لاڳاپيل آفيسرن زبون حال ۽ متاثر ٿيل اسڪولن بابت تفصيل ۽ گهربل مرمتي ڪمن جي حوالي سان بريفنگ ڏني. اجلاس ۾ فيصلو ڪيو ويو تہ مرمت ۽ بحالي جا گهربل اسڪول ايجوڪيشن ورڪس ڊويزن جي ريگولر مرمت ۽ بحالي پروگرام ۾ شامل ڪرڻ لاءِ ضروري قدم کنيا ويندا. ڊپٽي ڪمشنر سرمد علي ڀاڳت لاڳاپيل آفيسرن کي هدايت ڪئي تہ اسڪولن جي عمارتن ۽ بنيادي سهولتن جو جائزو وٺي ضروري مرمتي ڪمن کي ترجيحي بنيادن تي اڳتي وڌايو وڃي. هن چيو تہ تعليمي ادارن جي عمارتن جي مناسب سار سنڀال ۽ وقت سر مرمت نہ رڳو شاگردن لاءِ محفوظ ماحول فراهم ڪرڻ ۾ تعليمي سرگرمين جي تسلسل لاءِ پڻ ضروري آهي. ڊپٽي ڪمشنر وڌيڪ هدايت ڪئي تہ مرمت ۽ بحالي جي ڪمن دوران ضروري گهرجن ۽ معيار کي مدنظر رکيو وڃي ۽ لاڳاپيل کاتا پاڻ ۾ رابطي ۽ هم آهنگي سان انهن معاملن کي جلد کان جلد مڪمل ڪن تہ جيئن شاگردن کي بهتر، محفوظ ۽ سازگار تعليمي ماحول فراهم ڪري سگهجي.

بقايا عوامي سوچ 09

سخت احتجاج ڪيو ويو. احتجاج ڪندڙن پريس ڪلب آڏو مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو ۽ پوليس خلاف سخت نعريبازي ڪندي مبينا ڪارروائي کي سياسي ڪارڪنن کي هراسان ڪرڻ جي ڪوشش قرار ڏنو. احتجاج جي اڳواڻي ايس ٽي پي اڳواڻن طارق پٺاڻ، سليم ميمڻ، اڪبر پٽو، شوڪت ڪولاچي ۽ زوهيب خاصخيلي ڪئي. ان موقعي تي اڳواڻن ميڊيا سان ڳالهائيندي الزام لڳايو تہ محمد عثمان سومرو جي گهر تي پوليس اهلڪارن جي وڏي نفري سان چڙهائي ڪري گهر ڀاتين ۽ ڪارڪنن کي مبينا طور هراسان ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي وئي، جنهن سبب سياسي ۽ سماجي حلقن ۾ ڳڻتي پکڙجي وئي آهي. ايس ٽي پي اڳواڻن جو چوڻ هو تہ پوليس پاران سياسي ڪارڪنن جي گهرن تي مبينا چڙهائين ۽ هراسان ڪرڻ واري عمل کي ڪنهن بہ صورت ۾ قبول نہ ڪيو ويندو هنن الزام لڳايو تہ پوليس ڪاروائين جو مقصد سياسي سرگرمين کي محدود ڪرڻ ۽ ڪارڪنن تي دٻاءُ وجهڻ آهي. اڳواڻن وڌيڪ چيو تہ 13 آڪٽوبر کان ايس ٽي پي سربراهہ ڊاڪٽر قادر مگسي جي اڳواڻي ۾ شروع ٿيندڙ "سنڌ منهنجي امان" تحريڪ جي سلسلي ۾ ضلعي ٽنڊو محمد خان جي مختلف شهرن، ڳوٺن ۽ علائقن ۾ عوامي رابطا مهم تحت دورا ۽ گڏجاڻيون ڪيون وينديون. سندن دعويٰ هئي تہ انهن سياسي سرگرمين سبب مبينا طور حڪمران ڌر پاران ڪارڪنن کي دٻاءُ آڻڻ لاءِ پوليس ذريعي ڪارروائين جو سلسلو شروع ڪيو ويو آهي. احتجاج ڪندڙ اڳواڻن ايس ٽي پي ڪارڪنن جي گهرن تي مبينا چڙهائين ۽ هراسان ڪرڻ واري عمل جي مذمت ڪندي ايس ايس پي ٽنڊو محمد خان، ڊي ايس پي بلڙي شاهہ ڪريم ۽ ايس ايچ او ملاڪاٽيار کان مطالبو ڪيو تہ معاملي جو نوٽيس وٺي مبينا پوليس ڪارروائي بابت شفاف جاچ ڪرائي وڃي ۽ سياسي ڪارڪنن کي بنا جواز هراسان ڪرڻ جو سلسلو فوري طور بند ڪيو وڃي. ايس ٽي پي اڳواڻن چيو تہ سياسي اختلافن کي پوليس ڪارروائين ذريعي دٻائڻ بدران جمهوري ۽ قانوني طريقي سان منهن ڏيڻ گهرجي. هنن مطالبو ڪيو تہ سياسي ڪارڪنن جي آئيني ۽ قانوني حقن جو تحفظ يقيني بڻايو وڃي. ان موقعي تي اڳواڻن چتاءُ ڏنو تہ جيڪڏهن سياسي ڪارڪنن کي مبينا طور هراسان ڪرڻ، گهرن تي چڙهائين ۽ دٻاءُ وجهڻ جو سلسلو بند نہ ڪيو ويو تہ ايس ٽي پي پاران احتجاج جو دائرو وڌائيندي شهر اندر شٽربند هڙتال جو سڏ ڏيڻ سميت وڌيڪ احتجاجي قدم کنيا ويندا.

بقايا عوامي سوچ 10

هري ڪئي، جتي شهرين پاران تعليم، آبپاشي، روينيو، صحت وابدا پاپوليشن ۽ ٻين کاتن خلاف شڪايتون پيش ڪيون ويون. ريجنل ڊائريڪٽر ڪيترن ئي شهرين جون شڪايتون ٻڌي لاڳاپيل عملدارن کي بروقت مسئلا حل ڪرڻ جون هدايتون ڏنيون ان موقعي تي زاهد حسين ٻرڙو چيو تہ عوام کي تڪڙو ۽ سستو انصاف فراهم ڪرڻ محتسب اعليٰ جو اولين فرض آهي. ان سلسلي ۾ لاڙڪاڻي ضلعي جي مختلف علائقن ۾ ڪليل ڪچهريون منعقد ڪري عوامي مسئلا حل ڪيا پيا وڃن. هن شهرين کي اپيل ڪئي تہ سرڪاري کاتن بابت پنهنجون شڪايتون لکت ۾ پيش ڪن تہ جيئن انهن جو جلد از جلد ازالو ڪري سگهجي. کليل ڪچهري ۾ اسسٽنٽ مختيارڪار شڪيل احمد سومرو، ٽائون آفيسر ياسين احمد پٽو، فياض پان عبداللطيف ڏيرو، ايس ايچ او ڏوڪري محمد ابراهيم بروهي، غيور عباس عباسي، آبپاشي کاتي جي عملدار محمد بخش زهراڻي، صحافي فدا حسين ابڙو، اطهر سنديلو، علي اصغر ميمڻ، قاضي فريد ياسين ميراڻي ،محمد امين، شهري ياسين ميراڻي، عمران غلام عباس ۽ ٻين وڏي انگ ۾ پڻ شرڪت ڪئي. بعد ۾ ريجنل ڊائريڪٽر محتسب اعليٰ زاهد حسين ٻرڙو ڏوڪري پريس ڪلب جو پڻ دورو ڪيو

بقايا عوامي سوچ 11

ن تحت ضلعي ڪوآرڊينيشن ڪميٽي جي اهم گڏجاڻي ٿي. گڏجاڻي ۾ ڳالهائيندي ڊپٽي ڪمشنر عبدالحليم جاگيراڻي چيو تہ ضلعي ۾ نيشنل ايڪشن پلان تي اثرائتي نموني هر صورت عملدرآمد کي يقيني بڻايو وڃي ۽ سمورا لاڳاپيل ادارا پنهنجيون ذميواريون مڪمل سنجيدگي . گڏيل رابطي ۽ مربوط حڪمت عملي تحت سرانجام ڏين. هن اها پڻ هدايت ڪئي تہ غير رجسٽرڊ مدرسن جي سڃاڻپ ڪري قانون موجب ضروري ڪارروائي ڪئي وڃي ۽ سمورن مدرسن جي رجسٽريشن ۽ نگراني واري نظام کي وڌيڪ اثرائتو بڻايو وڃي. تعليم کاتي پاران ضلعي ۾ بند اسڪولن ، انهن جي بحالي ، شاگردن جي داخلا جي موجوده صورتحال ۽ داخلا مهم بابت پڻ تفصيلي بريفنگ ڏني وئي. ڊپٽي ڪمشنر هدايت ڪئي تہ بند اسڪولن کي فعال بڻائڻ لاءِ عملي قدم کنيا وڃن ، اسڪولن ۾ شاگردن جي داخلا ۾ واڌ کي يقيني بڻايو وڃي ۽ ڪو بہ ٻار تعليم کان محروم نہ رهي. هن ايڪسائيز اينڊ نارڪوٽڪس جي آفيسرن کي هدايت ڪئي تہ غير قانوني سگريٽن جي وڪري ۽ ترسيل خلاف اثرائتي ڪارروائي ڪئي وڃي. هن حيسڪو اختيارين کان ريڪوري مهم بابت اڳڀرائي جي رپورٽ طلب ڪندي ريڪوري جي عمل کي وڌيڪ اثرائتو بڻائڻ جي پڻ هدايت ڪئي. اجلاس ۾ نان ڪسٽم پيڊ شين خلاف ڪارروائين جو جائزو ورتو ويو. جڏهن تہ غير قانوني پيٽرول پمپ ، ناجائز قبضن ، اٽي جي ذخيره اندوزي ، اين او سي کان سواءِ هائوسنگ سوسائٽين جي تعمير ۽ معدنيات (مائنز اينڊ منرلز) تي غير قانوني قبضي خلاف ڪارروائيون وڌيڪ تيز ڪرڻ جي هدايت ڪئي وئي. ڊپٽي ڪمشنر ليبر کاتي کي هدايت ڪئي تہ هوٽلن ۽ ٻين هنڌن جا دورا ڪري سنڌ حڪومت پاران مقرر ڪيل پگهارن جي ادائيگي تي مڪمل عملدرآمد کي يقيني بڻايو وڃي. اجلاس ۾ غير قانوني طور رهندڙ پرڏيهين جي جاچ، سڃاڻپ، تصديق ۽ قانوني حيثيت بابت پڻ تفصيلي جائزو ورتو ويو. ڊپٽي ڪمشنر پوليس ، ضلعي انتظاميہ ۽ ٻين لاڳاپيل ادارن کي هدايت ڪئي تہ حڪومت جي پاليسي موجب غير قانوني پرڏيهين خلاف ڪارروائي وڌيڪ اثرائتي بڻائي وڃي، مشڪوڪ ماڻهن جي بروقت جاچ ڪئي وڃي ۽ لاڳاپيل ادارن وچ ۾ مڪمل رابطو برقرار رکيو وڃي. هن چيو تہ نوجوانن کي منشيات، انتهاپسندي ۽ ٻين سماجي برائين کان محفوظ رکڻ لاءِ کين راندين، تعليمي، سماجي ۽ فني سرگرمين ڏانهن راغب ڪرڻ وقت جي اهم ضرورت آهي. ڊپٽي ڪمشنر لاڳاپيل کاتن کي هدايت ڪئي تہ سيمينار ، آگاهي سيشن ۽ تربيتي پروگرام باقاعدگي سان منعقد ڪيا وڃن تہ جيئن نوجوان پنهنجي صلاحيتن کي مثبت انداز ۾ استعمال ڪري سگهن ۽ معاشري جا ذميوار ۽ ڪارآمد شهري بڻجي سگهن. هن سمورن لاڳاپيل کاتن کي هدايت ڪئي تہ نيشنل ايڪشن پلان تحت مليل ذميوارين تي بروقت ۽ اثرائتي نموني عملدرآمد کي يقيني بڻايو وڃي، ادارن وچ ۾ رابطن کي وڌيڪ مضبوط ڪيو وڃي ۽ ايندڙ اجلاس ۾ هر کاتو پنهنجي واضح اڳڀرائي واري رپورٽ پيش ڪري. گڏجاڻي ۾ ڳالهائيندي ايس ايس پي ٿرپارڪر عارف عزيز پوليس کاتي پاران منشيات جي خاتمي،امن امان،سي پيڪ منصوبن جي سيڪيورٽي،ڏوهارين ۽ غيرقانوني رهندڙ پرڏيهين خلاف ڪاروايُن تي تفصيلي بريفنگ پيش ڪئي،گڏجاڻي ۾ ايس ايس پي ٿرپارڪر عارف عزيز، ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر ون ٿرپارڪر هاشم مسعود،ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر ٽو ٿرپارڪر عمير اشرف کان علاوه ايڪسائيز اينڊ نارڪوٽڪس ، پوليس ، صحت ، تعليم ، ليبر ، ورڪس اينڊ سروسز سوشل ويلفيئر، حيسڪو، روينيو ۽ ٻين لاڳاپيل کاتن جي آفيسرن شرڪت ڪئي

بقايا عوامي سوچ 12

'سطحي وفد دورو ڪيو. دوري دوران وفد کي فارم ۾ مختلف فصلن جي پوک، جديد زرعي طريقن ۽ بي ضرر آرگينڪ پاڻ جي تياريءَ بابت تفصيلي برفنگ ڏني وئي. فارم انتظاميا پاران آيل مهمانن کي ٻڌايو ويو تہ مختلف فصلن لاءِ قدرتي ۽ آرگينڪ پاڻ ڪيئن تيار ڪئي ويندي آهي ۽ زمين جي زرخيزي سان گڏ پيداوار وڌائڻ لاءِ جديد آرگينڪ فارمنگ جي طريقن کي ڪيئن استعمال ۾ آندو پيو وڃي. دوري دوران جاپاني وفد فارم تي بيٺل مختلف فصلن ۽ هلندڙ زرعي سرگرمين جو ترقياتي جائزو ورتو ۽ آرگينڪ فارمنگ جي معيار بابت ڄاڻ حاصل ڪئي. وفد فارم ۾ قدرتي طريقي سان پيداوار حاصل ڪرڻ جي هلي سگهندڙ جتهد ۽ قدمن جي سخت تعريف ڪئي. ان موقعي تي سدابهار آرگينڪ فارم جي اڳواڻ محمد حسين خاصخيلي پاران جاپان مان آيل مهمانن جي شاندار جيءُ آيان ڪندي سنڌ جي قديمي ثقافت جي روايتي سوکڙي اجرڪ جا تحفا پيش ڪيا ويا.

بقايا عوامي سوچ 13

اني حڪومتي معاملن ۽ ثقافتي توڙي راندين جي سرگرمين جي فروغ لاءِ سمورا لاڳاپيل ادارا گڏيل رابطي ۽ مربوط حڪمت عملي تحت پنهنجو ڪردار ادا ڪن. هن چيو تہ ضلعي رابطا ڪميٽي جي (TORs)موجب لاڳاپيل کاتا پنهنجون ذميواريون مؤثر نموني نڀائين ۽ ضلعي جي مجموعي ترقي ۽ بهتري لاءِ گڏيل سهڪار کي يقيني بڻائين. هن اهڙن خيالن جو اظهار ڊپٽي ڪمشنر سيڪريٽريٽ مٽياري جي لطيف هال ۾ ضلعي رابطا ڪميٽي (DCC)جي سماجي ۽ سياسي شعبي جي اجلاس جي صدارت ڪندي ڪيو. اجلاس دوران ڪميٽي جي ٽرمز آف ريفرنس (TORs) موجب مختلف ايجنڊا آئٽمز تي تفصيلي غور ڪيو ويو، جڏهن تہ لاڳاپيل کاتن ۽ مڪاني حڪومتي ادارن سان لاڳاپيل معاملن جو پڻ جائزو ورتو ويو. اجلاس ۾ مڪاني حڪومتي معاملن، ميونسپل ادارن جي ڪارڪردگي، يونين ڪائونسلن سان لاڳاپيل معاملن، راندين جي سرگرمين، ثقافتي پروگرامن، اوقاف سان لاڳاپيل معاملن ۽ ٻين سماجي توڙي سياسي معاملن تي پڻ غور ڪيو ويو. ڊپٽي ڪمشنر محمد دانش ذاڪر لاڳاپيل آفيسرن کي هدايت ڪئي تہ اجلاس ۾ بحث هيٺ آيل معاملن تي مؤثر اڳڀرائي يقيني بڻائي وڃي ۽ پنهنجي لاڳاپيل اختيار واري دائري ۾ ايندڙ مسئلن کي ترجيحي بنيادن تي حل ڪيو وڃي. اجلاس ۾ ضلعي مٽياري جي سمورن يونين ڪائونسلن جي چيئرمينن سميت ٻيا لاڳاپيل آفيسر پڻ شريڪ ٿيا.

بقايا عوامي سوچ 14

مطالبو. اڪرم پٽ ادريس بجير چاچڙو پريس ڪلب پهچي احتجاج ڪندي الزام هنيو تہ ڳوٺ جي بااثرن جيئڻ جنجال ڪري ڇڏيو آهي، منهنجو وهنوار اوڌر پئسا واپسيءَ گهرڻ تي بااثر منهنجي جان جا دشمن بڻجي ويا آهن، جنهن خلاف ۽ پنهنجي تحفظ ۽ انصاف لاءِ مون ڪينسر پوليس ٿاڻي ۽ ڊي ايس پي چاچڙو کي درخواستون پڻ ڏنيون آهن پر پوليس اڃان تائين بااثرن خلاف ڪابہ قانوني ڪارروائي نہ ڪئي آهي، هن وڌيڪ چيو تہ گذريل رات مون تي سڪيلڊو ۽ هارون ٻئي پٽ سڃڻ، جان محمد، لياقت، رياض، الله بخش، فاروق سيئي پٽ سڪيلڊو بجير هنن مون تي حملو ڪري مارڪٽ ڪئي ڳوٺ وارن وچ ۾ مونکي ڇڏايو جنهن بعد آئون علاج جو ليٽر وٺڻ لاءِ ڪينسر پوليس ٿاڻي تي ويس جتي ٿاڻي جي منشي صديق بجير مخالفت ڌر جو پاسو ڪٽي مونکي ڌمڪيون ڏنيون صديق بجير مونکي مسلسل ڪوڙن ڪيسن ۾ ڦاسائڻ جون ڌمڪيون ڏئي رهيو آهي ڪينسر ايس ايچ او آڏو منٿون ڪرڻ کان پوءِ مونکي علاج لاءِ ليٽر ڏنو ويو، هن ڊي آئي جي ميرپورخاص ۽ ايس ايس پي ٿرپارڪر سميت ٻين اعلا اختيارين کان مطالبو ڪيو تہ نوٽيس وٺي معاملي جي شفاف جاچ ڪري مون تي حملو ڪندڙن خلاف قانون موجب ڪارروائي ڪري مون سان انصاف ڪيو وڃي ۽ مونکي تحفظ فراهم ڪيو وڃي. جڏهن مخالف ڌر سان رابطو ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي پر رابطو ٿي نہ سگهيو

بقايا عوامي سوچ 15

پاڪستان پيپلز پارٽي ضلع دادو جي صدر ۽ سنڌ اسيمبلي جي ميمبر بئريسٽر پير مجيب الحق دادو پريس ڪلب پهچي زخمي صحافين عبدالستار شيخ، سجاد علي سولنگي، علي گل چنا، نديم شاهاڻي، محرم شينو، شراز شخ، شوڪت علي ملاح، ديدار شيخ سان عيادت ڪئي ۽ واقعي تي افسوس جو اظهار ڪيو. ان موقعي تي پير مجيب الحق چيو تہ ماهر انجنيئرن کان دادو پريس ڪلب جي عمارت جو مڪمل معائنو ڪرايو ويندو، رڳو متاثر هال تائين محدود نہ رهندي پر ٽينڊر ڪرائي دادو پريس ڪلب جي متاثر ڪمرن ۽ ٻين حصن جي بہ مضبوط ۽ پائيدار طريقي سان مرمت ڪرائي ويندي، جيئن صحافين جون زندگيون محفوظ بڻائي سگهجن. دادو پريس ڪلب جي صدر نظام شيخ پير مجيب الحق کي زخمي صحافين جي صورتحال ۽ پريس ڪلب جي عمارت کي پهتل نقصان بابت آگاهي ڏيندي ٻڌايو تہ عمارت جي مرمت لاءِ اڳواٽ بہ درخواستون ڏنيون ويون هيون، پر عملي طور تي مرمتي ڪم نہ ٿي سگهيو پير مجيب الحق چيو تہ ٻوڏ ۽ برساتن جي تباهڪارين سبب اسڪولن ۽ ٻين سرڪاري عمارتن وانگر پريس ڪلب جي ڇت تي بہ پاڻي بيهڻ سبب عمارت متاثر ٿي، تنهن هوندي بہ اڳواٽ مرمتي ڪم ٿيڻ گهرجي ها، هن چيو تہ واقعي ۾ ڪنهن بہ قسم جي ڪوتاهي ٿي آهي تہ ان بابت جاچ ڪرائي ذميوارن جو تعين ڪيو ويندو. هن چيو تہ صحافي معاشري جا معزز شهري آهن، جيڪي هر ڏکئي وقت ۾ هر مڪتب فڪر جي ماڻهن لاءِ آواز اٿارين ٿا. صحافين جي جائز ۽ بنيادي مسئلن کي ترجيحي بنيادن تي حل ڪرڻ اسان جو فرض آهي. هن يقين ڏياريو تہ دادو پريس ڪلب جو مرمتي ڪم جلد شروع ڪرايو ويندو ۽ زخمي صحافين جي جلد صحتيابي لاءِ دعاگو آهيون. ان موقعي تي محمد عمر پنهور، امداد حسين ڏاوچ، احمد نواز سولنگي، صدام حسين ٻلهڙو، سجاد جوٽيجو، محمد حسين سولنگي، حاجي لائق سولنگي، امتياز پنهور، عبدالڪريم لغاري، طاهر لغاري، عالم ميمڻ، عبدالڪريم زنئور ۽ ٻيا موجود هئا

بقايا عوامي سوچ 16

ل آلٽو ڪار نمبر BLK_350 تحويل ۾ وٺي ڇڏي، پوليس موجب ڪار ۾ سوار بہ جوابدار گرفتاري کان بچڻ لاءِ ڪار ڇڏي فرار ٿي ويا، جن جي سڃاڻپ مبينا طور نصير عرف ننڍو پنڊ ۽ نعيم ولد غلام نبي پنڊ طور ٿي آهي. پوليس جو چوڻ آهي تہ تحويل ۾ ورتل ڪار مان Z_21 گٽڪا چاليہ جا 6 پورا هٽ آيا، جن ۾ 270 پيڪٽ چاليہ موجود هئا. واقعي جو ڪيس گٽڪا مين پڙي ايڪٽ تحت فرار جوابدارن خلاف داخل ڪيو ويو آهي. جڏهن تہ انهن جي گرفتاري لاءِ وڌيڪ ڇاپن جو سلسلو جاري آهي. هوڏانهن قلجي اسٽيشن ۽ خداآباد ٿاڻن جي حدن ۾ پڻ پوليس ڪاروايون ڪندي گٽڪا وڪرو ڪرڻ جي الزام ۾ ٻن جوابدارن انور ابڙو ۽ الاهي بخش عرف الاهيُو ڪوسو کي گرفتار ڪري ورتو، پوليس موجب گرفتار جوابدارن جي قبضي مان Z_21 گٽڪا چاليہ جا بہ پيڪٽ هٽ ڪيا ويا، متن الڳ الڳ ڪيس داخل ڪيا ويا آهن

بقايا عوامي سوچ 17

يئيشن ۽ بهار فائونڊيشن گڏجي صحت ۽ انسانيت جي خدمت جاري رکندا ڊاڪٽر عمران خان هوميوپيٿڪ ڊاڪٽرن جي تنظيم ايش ويلفيئر ايسوسيئيشن جي 14 سال خدمتي سفر کي ساراهيندي بهار فائونڊيشن جي سرواڻ محمد سچل وڏو چيو آهي تہ تنظيم جي سرواڻ ڊاڪٽر عمران خان جي برداشت، تحمل، نرم مزاجي ۽ انسانيت جي خدمت وارو جذبو ساراهہ جوڳو آهي. ڊاڪٽر عمران خان مشڪل حالتن ۾ بہ ساٿين کي گڏ ڪٽي هلڻ ۽ مسئلن جو حل ڳولڻ جي ڪوشش ڪندا رهيا آهن. ايش ويلفيئر ايسوسيئيشن جي ساليانی ايوارڊ تقريب دوران ايوارڊن سان سينگاربل ميز اوچتو ڪري پوڻ واري واقعي جو ذڪر ڪندي محمد سچل وڏو چيو تہ اهڙي صورتحال ۾ ڊاڪٽر عمران خان جنهن تحمل، بردباري ۽ خوش اخلاقي سان معاملو سنڀاليو، اهو سندن شخصيت جو عملي مثال آهي. هن چيو تہ اهڙيون بردبار ۽ حوصلي واريون شخصيتون ئي ادارن کي مشڪلاتن مان ڪڍي اڳتي وٺي وينديون آهن. ڊاڪٽر شاهينہ مسعود مرحومہ جي خدمتن کي ڀيٽا ايش ويلفيئر ايسوسيئيشن جي ساليانی ايوارڊ تقريب ۾ انسانيت جي خدمت ڪندڙ عورتن کي ڀيٽا پيش ڪئي وئي، جڏهن تہ ڊاڪٽر شاهينہ مسعود مرحومہ جي انساني خدمتن کي پڻ ياد ڪيو ويو. منهنجي امڙ پبلڪ لائبريري، ڏني بخش بروهي ڳوٺ ۾ منعقد ٿيل هڪ ڏينهن واري مفت طبي ڪئمپ ذريعي ضرورت مند ماڻهن تائين علاج جون سهولتون پهچائڻ ۾ سندن ڪردار کي ساراهيو ويو. بهار فائونڊيشن کي خدمتن جي اعتراف ۾ ايوارڊ تقريب دوران بهار فائونڊيشن کي پڻ انسانيت جي خدمت ۾ ڪيل ڪوششن جي اعتراف طور ايوارڊ سان نوازيو ويو. بهار فائونڊيشن جي سرواڻ محمد سچل وڏو چيو تہ هي اعزاز رڳو هڪ فرد لاءِ نہ، پر انهن سمورن ساٿين، رضاڪارن ۽ خيرخواهن جي خدمتن جو اعتراف آهي، جيڪي تعليم، صحت ۽ سماجي ڀلائي لاءِ اداري سان گڏجي ڪم ڪري رهيا آهن. بهار فائونڊيشن ۽ ايش ويلفيئر ايسوسيئيشن پاران ماضي ۾ مفت طبي ڪئمپن ۽ مهربان بازار سميت مختلف فلاحي سرگرميون گڏجي منعقد ڪيون ويون آهن. ٻنهي ادارن جو مقصد ضرورت مند ماڻهن تائين صحت ۽ ٻين بنيادي سهولتن کي پهچائڻ آهي. هر ٽن مهينن بعد مفت طبي ڪئمپ لڳائڻ جي تجويز بهار فائونڊيشن پاران اميد ظاهر ڪئي وئي تہ ايش ويلفيئر ايسوسيئيشن سان گڏجي گهٽ ۾ گهٽ هر ٽن مهينن بعد بهار فائونڊيشن جي مقرر ڪيل هنڌ تي مفت طبي ڪئمپ لڳائي ويندي، جنهن سان هوميوپيٿڪ علاج کان محروم ضرورت مند ماڻهن کي فائدو پهچندو. بهار فائونڊيشن جي سرواڻ محمد سچل وڏو، ڊاڪٽر عمران خان ۽ ايش ويلفيئر ايسوسيئيشن جي سمورن ساٿين جي خدمتن کي ساراهيندي چيو تہ "انساني خدمت اسان جي سڃاڻپ، انسانيت جي ڀلائي اسان جو مشن آهي." هن اميد ظاهر ڪئي تہ ٻنهي ادارن پاران مستقبل ۾ پڻ گڏجي تعليم، صحت ۽ انسانيت جي ڀلائي لاءِ وڌيڪ عملي قدم کنيا ويندا. هاڻي پيارا، مون بار بدران هر هنڌ بهار فائونڊيشن، خدمات بدران خدمتون، ۽ معزز اردو انداز بدران سنڌي اخبار وارو انداز رکيو آهي

بقايا عوامي سوچ 18

وڏي انگ جي موجودگي جيڪو شهرين لاءِ پريشاني جو سبب بڻجي وئي آهي. شهرين موجب شهر جي مصروف مارڪيٽن، بينڪن، چوڪن، هوٽلن ٽرڪ اڏن بس اڏن ۽ ٻين عوامي هنڌن تي گداگر شهرين کان پئسا طلب ڪن ٿا. جڏهن تہ ڪجهہ هنڌن تي مسلسل اسرار ڪرڻ جون شڪايتون پڻ سامهون اچي رهيون آهن. شهرين جو چوڻ آهي تہ انڪار ڪرڻ جي صورت ۾ ڪجهہ ماڻهن پاران نامناسب رويو اختيار ڪرڻ جون شڪايتون پڻ مليون آهن. جنهن ڪري عوام کي تڪليفي سان منهن ڏيڻو پوي ٿو. شهرين جو وڌيڪ چوڻ آهي تہ ڪجهہ ماڻهو مختلف طريقن سان ماڻهن جون همدرديون حاصل ڪري رقم يا ٻيون شيون وٺڻ جي ڪوشش ڪن ٿا، جڏهن تہ ڪجهہ هنڌن تي غيرضروري شيون وڪرو ڪرڻ جي آڙ ۾ پڻ شهرين کان رقم حاصل ڪئي وڃي ٿي. جڏهن تہ عورت گداگر نوجوانن کي غلط انهي آڙ ۾ تعليم ۽ روزگار کان متاثر ڪري ڇڏيا آهن شهرين ۽ سيول سوسائٽي پاران انتظاميا ۽ لاڳاپيل قانون لاڳو ڪندڙ ادارن کان مطالبو ڪيو آهي تہ گداگر تي ڪڙي نظر رکي وڃي ۽ قانون موجب ڪارروائي ڪئي وڃي ۽ پيشہ ور گداگري جي روڪٿام لاءِ اثرائتا قدم کنيا وڃن. شهرين جو چوڻ آهي تہ ڪارروائي سان گڏ حقيقي مستحق ماڻهن جي سڃاڻپ ڪري کين مناسب سهولتون ۽ امداد فراهم ڪرڻ جو نظام پڻ جوڙيو وڃي، جيئن ضرورت مند ماڻهن کي باعزت طريقي سان مدد ملي سگهي ۽ گداگري جي نالي تي شهرين کي پيش ايندڙ تڪليفن جو پڻ خاتمو ٿي سگهي

بقايا عوامي سوچ 19

قمر زمان پنهنجي ٽيم سان گڏ دادو پريس ڪلب پهچي ڪريل ڇت جو معائنو ڪيو ۽ واقعي بابت تفصيل معلوم ڪيا. ان موقعي تي هن ڇت ڪرڻ سبب زخمي ٿيل صحافين سان عيادت ڪري سندن صحت بابت پڻ معلومات ورتي دادو پريس ڪلب جي صدر نظام شيخ انفارميشن کاتي جي آفيسر قمر زمان کي واقعي بابت تفصيلي بريفنگ ڏيندي ٻڌايو تہ ڪانفرنس هال جي ڇت اوچتو ڪري پوڻ سبب ڪيترائي صحافي زخمي ٿيا، جڏهن تہ پريس ڪلب جي عمارت ۽ سامان کي پڻ نقصان پهتو آهي. ان موقعي تي آفيسر قمر زمان ڇت ڪرڻ واري واقعي تي افسوس جو اظهار ڪندي چيو تہ پريس ڪلب جي عمارت جي مرمتي ڪم کي جلد شروع ڪرائڻ لاڳاپيل ادارن جي ذميواري آهي، جيئن صحافين لاءِ محفوظ ماحول فراهم ٿي سگهي. هن چيو تہ انفارميشن کاتي پاران زخمي ٿيل صحافين ۽ دادو پريس ڪلب کي پهتل نقصان جا تفصيلي انگ اکر گڏ ڪري انفارميشن کاتي ۽ سنڌ حڪومت کي اماڻيا ويندا، جيئن معاملي کي اعليٰ اختيارين آڏو رکيو وڃي ۽ ضروري ڪارروائي ٿي سگهي. پريس ڪلب جي انتظاميا پاران انفارميشن کاتي جي آفيسر ۽ سندس ٽيم پاران واقعي جو نوٽيس وٺڻ ۽ زخمي صحافين جي عيادت ڪرڻ تي ٿورا مڃيا ويا

بقايا عوامي سوچ 20

س ۽ عوام جي وچ ۾ رابطي کي وڌيڪ موثر بڻائڻ لاءِ اي ايس پي (يو ٽي) عبدالرب شاهہ جي نگراني ۾ ڊي ايس پي آفيس تعلقہ شجاع آباد ڪمپليڪس ۾ هڪ کلي ڪچهري جو انعقاد ڪيو ويو. ڊي ايس پي شجاع آباد محمد امين جنجيو، ايس ايچ او ۽ پوليس اسٽيشن ميرواهہ گورچاڻي قربان علي راجڙ، ايس ايچ او تعلقہ پوليس اسٽيشن مجيب الرحمان، اي ايس آءِ اڪبر علي لغاري ۽ ٻيا پوليس آفيسر پڻ ان موقعي تي موجود هئا. مختلف علائقن مان شهري کلي ڪچهري ۾ شرڪت ڪئي ۽ پوليس آفيسرن کي پنهنجن مسئلن، شڪايتن ۽ مختلف قسمن جي مسئلن بابت آگاهي ڏني. ان موقعي تي شهرين امن امان، ڏوهن جي روڪٿام ۽ پوليس سان لاڳاپيل معاملن سميت پنهنجن علائقن ۾ درپيش مسئلن تي تفصيل سان بحث ڪيو. کلي ڪچهري دوران، ميرواهہ گورچاڻي، ڪنيڙي، ڀڳت ڳوٺ ۽ ٻين علائقن جا شهري منشيات جي اسمگلنگ ۾ ملوث آهن. عوام ۾ وڪرو بابت شڪايتون پڻ داخل ڪيون ويون. شهرين چيو تہ ڪجهہ علائقن ۾ شراب، آئيس، مين پڙي، گٽڪو سفينہ، شيشو ۽ ٻين منشيات ۽ نشي آور شين جي مبينا وڪري بابت شڪايتون داخل ٿي رهيون آهن. جنهن جي ڪري نوجوان ۽ سماج جا ٻيا طبقا متاثر ٿي رهيا آهن، ۽ نوجوان خودڪشي جهڙا قدم کڻڻ تي مجبور ٿي رهيا آهن. شهرين مطالبو ڪيو تہ قانون موجب منشيات جي مبينا واپار ۾ ملوث عنصرن خلاف اثرائتي ڪارروائي ڪئي وڃي، خاص طور تي انهن هنڌن جي نشاندهي ڪري جتي منشيات ۽ نشي آور شين جي مبينا خريد ۽ وڪري جون شڪايتون مليون رهيون آهن. اي ايس پي (يو ٽي) عبدالرب شاهہ شهرين جي شڪايتن ۽ مسئلن کي غور سان ٻڌو ۽ انهن کي يقين ڏياريو تہ جمع ڪرايل شڪايتن کي قانون ۽ ضابطن موجب ڏٺو ويندو. هن لاڳاپيل پوليس آفيسرن کي شهرين جي شڪايتن جي قانوني ۽ فوري حل لاءِ ضروري هدايتون پڻ جاري ڪيون. ان موقعي تي اي ايس پي (يو ٽي) عبدالرب شاهہ چيو تہ اهڙيون کليل ڪچهريون عوامي شڪايتن جي ازالي ۽ پوليس ۽ شهرين جي وچ ۾ رابطي کي وڌيڪ مضبوط ڪرڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪن ٿيون. شهرين پوليس آفيسرن جي مسئلن کي ٻڌڻ ۽ انهن جي حل لاءِ هدايتون جاري ڪرڻ جي شروعات کي ساراهيو ۽ اميد ظاهر ڪئي تہ کلي ڪچهرين ۾ پيش ڪيل شڪايتن تي عملي قدم کنيا ويندا.

بقايا عوامي سوچ 21

شاهہ کي ماڻهن جي دلين ۾ هميشہ لاءِ زنده رکيو آهي اڳوڻي صوبائي وزير سيد علي نواز شاهہ، جيڪو هڪ انسان دوست، ميرپورخاص ڊويزن جي معتبر سياسي شخصيت ۽ شهيد ذوالفقار علي ڀٽو ۽ شهيد محترمہ بينظير ڀٽو جي ويجهن ۽ مخلص ساٿين مان هڪ هو. جو دور اڄ بہ هن هنڌ جي رهواسين لاءِ سونهري دور سمجهيو ويندو آهي. هن هميشہ سياست کي عبادت سمجهيو ۽ ماڻهن جي خدمت ڪئي ۽ پنهنجي پيل علائقن کي ترقي جي وهڪري ۾ آڻڻ لاءِ ڏينهن رات ڪم ڪيو. سندس اقتدار واري دور کي عوامي حلقن ۾ سونهري اکرن ۾ ياد ڪيو ويندو آهي ڇاڪاڻ تہ هن نہ رڳو بيروزگار نوجوانن ۽ مستحق ماڻهن کي ميرٽ تي روزگار جا وسيع موقعا فراهم ڪيا پر انفراسٽرڪچر کي بهتر بڻائڻ لاءِ تاريخي قدم پڻ کنيا. بجلي جي ڏکي عرصي کان هلندڙ مسئلن کي حل ڪرڻ لاءِ، سنڌس دور ۾ هڪ وڏو پاور هائوس منظور ڪيو ويو. جنهن علائقي ۾ انتظامي ۽ توانائي جي بحران کي وڏي حد تائين حل ڪيو. ان کان علاوه، ڳهٽين ۾ رستن جي تعمير سان گڏ، جديد طرز جا پيور بلاڪ لڳايا ويا ۽ شهر ۽ ان جي آس پاس جي ڪچي رستن کي پڪي رستن ۾ تبديل ڪيو ويو. غريب ۽ ضرورت مند خاندانن کي سر لڪائڻ لاءِ رهائشي گهر فراهم ڪرڻ ۽ بنيادي سهولتون فراهم ڪرڻ جا منصوبا پڻ سندس نظريي جو واضح ثبوت آهن. جڏهن وقت جو ڦيٿو ڦريو، جڏهن پارٽي پاليسين تي اختلاف پيدا ٿيا. سيد علي نواز شاهہ اصولن تي سمجهوتو ڪرڻ بدران، پيپلز پارٽي سان پنهنجا سيئي پوئين سياسي لاڳاپا ۽ لاڳاپا ختم ڪرڻ ۽ آزاد اميدوار طور ميدان ۾ لهڻ جو فيصلو ڪيو. هن پنهنجي ذاتي مقبوليت ۽ عوامي خدمت جي بنياد تي پنهنجن سيني مخالفن کي شڪست ڏني ۽ آزاد اميدوار طور وڏي آساني سان اليڪشن کٽي. اڄ، زميني حقيقتون هي آهن تہ سيد علي نواز شاهہ جو پيپلز پارٽي يا ڪنهن ٻئي روايتي سياسي پليٽ فارم سان ڪو بہ تعلق ناهي. بلڪ، هو هڪ مڪمل طور تي آزاد اميدوار طور سياست ڪري رهيو آهي ۽ موجوده سياسي منظرنامي ۾ ميرپورخاص جي سطح تي سڀ کان مضبوط، مقبول ۽ توانائي وارو اميدوار سمجهيو ويندو آهي. ان دوران جڏهن ڪورونا وائرس جهڙي خوفناڪ وبا پاڪستان ۽ سڄي دنيا ۾ پنهنجي لپيٽ ۾ اچي چڪي هئي ۽ هر هنڌ خوف ۽ هراس ڇانيل هو، تڏهن سيد علي نواز شاهہ سياست جون سڀ حدون ٽوڙي پنهنجي حلقي جي غريبن ۽ ضرورتمندن جي مدد ڪئي. هن ماڻهن جو پورو نوٽيس ورتو ۽ رنگ، نسل، مذهب يا سياسي وابستگي جي ڪنهن بہ فرق کان سواءِ مستحق گهرن تائين راشن ۽ نقد امداد پهچائڻ جو هڪ انتهائي منظم، شفاف ۽ مثالي نظام متعارف ڪرايو، جنهن جي مثال اڄ بہ ميرپورخاص ۽ ان جي آس پاس ۾ نٿي ملي. اهوئي سبب آهي جو سندس عوامي دوستي، خلوص، بي لوث خدمتن ۽ ايمانداري جي ڪري، ميرپورخاص جا رهواسي اڃا تائين سندس سياسي ميدان ۾ اثرائتي واپسي جو بي صبري سان انتظار ڪري رهيا آهن ۽ انهن جي دلين ۾ سيد علي نواز شاهہ لاءِ محبت اڃا تائين پهرين ڏينهن وانگر تازي ۽ چمڪندڙ آهي.

بقايا عوامي سوچ 22

سان ضلعي ڪوآرڊينيشن ڪميٽي جو اجلاس اڄ ڊي سي آفيس جي دربار هال ۾ منعقد ٿيو، جنهن ۾ ضلعي اندر مختلف غير قانوني سرگرمين خلاف ڪنيل قدمن ۽ انتظامي معاملن تي اڳڀرائي جو جائزو ورتو ويو. اجلاس دوران حدخلين خلاف ڪارروائين، غير قانوني ۽ غير منظور ٿيل فيول پمپن خلاف قدمن، اسمگلنگ ۽ ذخيره اندوزي جي روڪٿام، بجلي چوري خلاف ڪارروائي، گداگري جي خاتمي، ٽريفڪ قانونن تي عملدرآمد، اسمگلنگ ڊمپس خلاف ڪريڪ ڊائون، پوائنٽ آف سيل (POS)جي نفاذ ۽ غير قانوني نان ڪسٽم پيڊ گاڏين خلاف ڪارروائين بابت اڳڀرائي جو جائزو ورتو ويو. ان موقعي تي ڊپٽي ڪمشنر لاڳاپيل آفيسرن کي هدايت ڪئي تہ ضلعي ۾ غير قانوني سرگرمين جي روڪٿام، سرڪاري حڪمن تي مؤثر عملدرآمد ۽ عوامي سهولتن جي بهتري لاءِ مختلف کاتن وچ ۾ بهتر رابطا برقرار رکندي ڪارروايون جاري رکيون وڃن. ڊپٽي ڪمشنر ميونسپل ڪمشنر ۽ ٽائون آفيسرن کي هدايت ڪئي تہ پنهنجي پنهنجي علائقن ۾ مڇرن خلاف اسپري مهم تيز ڪئي وڃي ۽ گٽرن تي سيمينٽ جا ڍڪ لڳايا وڃن. هن فوڊ ڪنٽرول اٿارٽي جي آفيسرن کي پڻ هدايت ڪئي تہ ضلعي ۾ غير معياري خوراڪ جون شيون تيار ۽ وڪرو ڪندڙن خلاف جاري ڪارروايون کي وڌيڪ تيز ڪيو وڃي. ڊپٽي ڪمشنر سيڪريٽري ريجنل ٽرانسپورٽ اٿارٽي جي آفيسرن کي هدايت ڪئي تہ پبلڪ ٽرانسپورٽ جي گاڏين جي چڪاس جو عمل تيز ڪيو وڃي ۽ مسافرن کان مقرر ڪيل ڀاڙن کان وڌيڪ ڪرايو وصول ڪندڙ پبلڪ ٽرانسپورٽ جي گاڏين خلاف سخت ڪارروائي ڪئي وڃي. اجلاس ۾ مختلف کاتن جي آفيسرن پنهنجي پنهنجي کاتي جي ڪارڪردگي ۽ اڳڀرائي بابت ڪميٽي کي آگاهہ ڪيو. اجلاس ۾ ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر صدام حسين ميمڻ، ايڊيشنل ڊائريڪٽر سوشل ويلفيئر مرتضيٰ گوهر، ايس پي موٽر وي پوليس محمد يونس، ميونسپل ڪمشنر عبدالرزاق شيخ، انفارميشن آفيسر اعجاز علي تيوڻو، ريسڪيو 1122 جي انچارج ذيشان زرداري سميت صحت، لوڪل گورنمينٽ، پوليس، تعليم، پاپوليشن، ايڪسائيز، اينٽي ڪرپشن ۽ زڪوات کان علاوه اسسٽنٽ ڪمشنرن، ميونسپل ۽ ٽائون آفيسرن ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن جي عملدارن شرڪت ڪئي.

بقايا عوامي سوچ 23

يشن پلان جو ڪم شروع ڪيو ويو آهي، پر هن مهل تائين اهو ڪم مڪمل ٿي نہ سگهيو آهي. بيوٽي فڪيشن پلان جي ڪم شروع ٿيڻ سان سيوهڻ شهر ۾ سئي گئس جي سپلاءِ شهرين جي لاءِ بند ڪئي ڪئي ويئي جيڪا گذريل ڪيترن مهينن کان بند ڪئي وئي آهي، جنهن سان سيوهڻ شهر جي عوام کي جاني توڙي مالي نقصان پهچي رهيو آهي. سئي گئس نہ هئڻ ڪري سيوهڻ شهر جا شهري ايل پي جي گئس سلينڊرن ۾ گهرن ۾ استعمال ڪرڻ تي مجبور لڳا پيا آهن. ايل پي جي گئس جو سلينڊر ڪيترو خطرناڪ آهي، ان کي گهر ۾ رکي استعمال ڪيو پيو وڃي. ان مان ڪيترو نقصان ٿي سگهي ٿو. هي هئو جاني نقصان ٿيڻ جو خطرو ، ان سان گڏو گڏ ايل پي جي گئس جيڪو 250 روپيہ ڪلو وڪرو ٿيندو هيو اهو هاڻي 430 روپيہ ڪلو وڪرو ڪيو پيو وڃي. جيڪو پڻ سيوهڻ جي عوام جو مالي نقصان ٿي رهيو آهي. جڏهن تہ سئي گئس انتظاميہ سيوهڻ طرفان ماهوار گئس جا بل پڻ جاري ڪيا پيا وڃن . جيڪي شهري اهي بل جمع ڪرائڻ تي مجبور آهن. جيڪڏهن بل جمع نہ ڪرائيندا تہ بل جي بقايا وڌندي ويندي، ان جي ڪري شهري گئس جي سپلاءِ بند هئڻ جي باوجود بہ گئس جا بل ڀيارڻ تي مجبور آهن. اهو شهرين کي مالي نقصان پهچي رهيو آهي، جڏهن تہ گئس انتظاميہ سيوهڻ طرفان اهيو چيو ويو آهي تہ گئس جي سپلاءِ اوترو وقت سيوهڻ شهر ۾ بند رهندي جيستائين ٺيڪيدار گئس جون نيون لائنون شهر ۾ نتو مڪمل ڪري. افسوس جو سڄو شهر گئس جي سپلاءِ کان محروم . هاڻي جيتر ٺيڪيدار شهر سڄي ۾ گئس جون نيون لائنون نتو مڪمل ڪري اوترو وقت شهرين کي گئس جي سپلاءِ بند رهندي. ڪيڏي نااهلي آهي سئي گئس انتظاميہ سيوهڻ جي. ڇا ؟ پراڻين لائنن ۾ گئس جي سپلاءِ جاري نٿي ڪري سگهجي، پر سيوهڻ جي عوام کي گئس ڏيڻ ئي نہ آهي، نت هيڏو وڏو ادارو آهي جو عارضي طور تي ڪو بہ قدم کڻي شهرين کي گئس جي سپلاءِ جاري ڪرائي سگهي ٿو، پر گئس انتظاميہ سيوهڻ ائين نہ ڪري رهيو آهي. سيوهڻ شهر جي عوام بہ خاموش رهي ڪري اندر اندر ۾ احتجاج ڪري رهي آهي، ۽ چئي رهي آهي تہ واهہ جو اسان کي سيوهڻ بيوٽي فڪيشن پلان لڳو جو سيوهاڻين جا ڏک سور اهنج وڌائي پريشان ڪري ڇڏيو آهي. جيتري قدر بيوٽي فڪيشن پلان جي ڪم جي ڪري شهرين کي ڪيتري تڪليف پهچي رهي آهي، شهرين جا روڊ رستا ڪندرات جو ڏيڪ ڏئي رهيا آهن. هر روڊ سان رڳو ڊوڙ ئي ڊوڙ نظر اچي رهي آهي. نيون لائنون سئي گئس جون وڇائيندڙ ٺيڪيدار طرفان سڄي شهر جي نندين طوڙي وڏين گهٽين جي کوٽائي ڪري ڪري شهر جي گهٽين جي ستياناس ڪري ڇڏي آهي. ٺيڪيدار طرفان جيڪا ليبر ڪم ڪري ٿي اها تہ ايتري صدوري آهي جو گهٽين جي ڪوٽائي ڪري لائن وڇائي ان لائن کي اٽپورو بند ڪري هليا وڃن ٿا، باقي رهيل مٽريل ان گهٽي ۾ موجود ڇڏي وڃن ٿا، جنهن جي ڪري رات جي وقت بجلي جي لوڊشيڊنگ ۾ اونداهي هئڻ ڪري اچڻ وڃڻ ۾ شهرين کي تڪليف اچي رهي آهي، سيوهڻ جا شهري شايد ان جي ڪري خاموش آهن تہ بيوٽي فڪيشن پلان جي ڪري ڪجهہ شهر جو بهتر ڪم ٿي پوي، پر بيوٽي فڪيشن پلان جي ڪري ڪيترو جاني ۽ مالي نقصان ٿي رهيو آهي، پر افسوس جو اسان جي تڪ جا چونڊيل نمائندا خاموش نظر اچي رهيا آهن. سيوهڻ جو عوام هن بيوٽي فڪيشن پلان جي ڪري ڪيترا پريشان ٿي رهيا آهن. هن تڪ جا چونڊيل نمائندا سيوهڻ جي هن مسئلي کي اسيمبلي تائين چو ڪونہ ڪٽي ويا آهن. هن وقت تائين چونڊيل نمائندا خاموش چو آهن. هن تڪ جو ايم پي اي صاحب تہ سنڌ جو وڏو وزير آهي پوءِ بہ چو سئي گئس انتظاميہ جي آڏو بيوس نظر اچي رهيو آهي، ڇا سئي گئس انتظاميہ وفاقي ادارو آهي ان جي ڪري خاموش آهي. جڏهن تہ هن تڪ جو ايم اين اي صاحب سيوهڻ جي هن اهم مسئلي تي وفاقي وزير پيٽروليم ۽ وزيراعظم يا وري قومي اسيمبلي فلور تي ڪو آواز چونہ اٿاري رهيو آهي. ٻئي اسان جا چونڊيل نمائندا آهن سيوهاڻي انهن جا ووٽر آهن، پوءِ اهي اسيمبلي ۾ اسانجو جي آواز بڻجن. اسان جو هي مسئلو حل ڪرائين. سيوهڻ شهر کي عارضي طور تي سئي گئس جي سپلاءِ پراڻين لائينن ۾ جاري ڪرائي ڏيڻ لاءِ ڪجهہ ڪن. افسوس جو سيوهڻ شهر ۾ گئس سپلاءِ نہ هئڻ ڪري هاڻي تہ رات جي وقت گئس جي ميٽرن جي چوري ٿيڻ جو سلسلو شروع ٿي ويو آهي. هاڻي گئس ميٽر چوري ٿي وڃڻ جي ڪري شهرين کي ڪيترو جاني ۽ مالي نقصان ٿي رهيو آهي، خدارا ڪجهہ احساس ڪيو سيوهڻ جي عوام تي ايڏو وڏو ظلم نہ ڪيو عارضي طور تي سئي گئس جي سپلاءِ پراڻين لڳل لائنن ۾ شروع ڪرائڻ لاءِ سئي گئس جي اعلي اختيارن سان ڳالهائي سيوهڻ جي عوام جو هي جائز مسئلو حل ڪرايو وڃي، تہ جيئن شهري هن خطرناڪ ايل پي جي سيلينڊر (بمن) مان جان ڇڏائي سگهن ۽ پنهنجي معمول موجب زندگي گذاري سگهن. * تحرير محمد صفر ايم سيوهاڻي

بقايا عوامي سوچ 24

ميڊم طاهره پيچوهو ۽ اسسٽنٽ ڊائريڪٽر بينظير انڪم سپورٽ پروگرام تعلقو ٺٽو جناب مسعود احمد ملڪ صحافين کي ڏنل ميڊيا بريفنگ ۾ عوام کي آگاهہ ڪندي ٻڌايو تہ چيئرپرسن شهيد راڻي بينظير ڀٽو انڪم سپورٽ پروگرام پاڪستان ميڊم سينيٽر روبينہ خالد صاحبہ جي هدايت تي شهيد راڻي بينظير ڀٽو انڪم سپورٽ پروگرام جي مالي مدد کان محروم رهجي ويل غريب، بيوه، مستحق ۽ حقدار عورتن لاءِ ڊائنامڪ رجسٽريشن سروي شروع ڪيو ويو آهي، جڏهن تہ ان جو شيڊول بہ جاري انڪم سپورٽ پروگرام ٺٽو ميڊم طاهره پيچوهو غريب عورتن کي خاص هدايت ڪندي چيو تہ انڪم سپورٽ پروگرام طرفان شروع ڪيل ڊائنامڪ رجسٽريشن سروي غريب عورتن لاءِ بلڪل مفت آهي، ان ڪري ڪنهن بہ اڻڄاتل شخص يا ڀاڙي ڪي ايجنٽ ظاهر ڪندڙ فرد کي غلطي سان بہ هڪ رپيو ڏيڻ جي هرگز ضرورت ناهي. هن وڌيڪ چيو تہ سروي لاءِ رجوع ڪندڙ عورتون پنهنجي ساڻ شناختي ڪارڊ، پنهنجو موبائل فون نمبر ۽ بي فارم ضرور وٺي اچن. انڪم سپورٽ پروگرام آفيس مڪلي جو عملو رجسٽريشن جي عمل ۾ عورتن سان مڪمل سهڪار ۽ رهنمائي ڪرڻ جو پابند آهي

بقايا عوامي سوچ 25

ڙ: تفصيل موجب منشيات فروشن ۽ ڏوهاري عناصرن خلاف مختلف ٿاڻن تي ڪاروايون ڪيون ويون آهن. ان سلسلي ۾ ايس ايچ او پيرومل حاجي محمد اسحاق سنگراسي شراب ٺاهڻ وارين ڀٽين تي ڇاپا هڻي ڀٽين کي ڊاهي پٽ ڪيو ۽ اڌ تيار ٿيل ۽ تياري جي مرحلي ۾ موجود سوين ليٽر شراب کي موقعي تي ضايع ڪري، 260 ليٽر تيار شراب هٿ ڪري منشيات فروش انيل پيل، پارو ۽ غلام حسين خاصخيلي کي گرفتار ڪري ورتو آهي. ٻئي ڪاروائي ۾ ڪيول پيل وٽان گٽڪي جون 449 پڙيون هٿ ڪيون آهن. ايس ايچ او ڪڏڙو ذاڪر حسين سولنگي ڪيس نمبر 06 سال 2026، قلم 302 تحت گرفتار ۽ جاچ هيٺ جوابدار ماجد علي شر وٽان ڏوهہ ۾ استعمال ٿيل TT پسٽل هٿ ڪيو آهي. ايس ايچ او منگلي محمد يوسف ناريجو منشيات فروش محمد فراز وٽان گٽڪي جون 220 پڙيون هٿ ڪيون آهن. ايس ايچ او شهداپور بدرالدين ٻرڙو ساجد علي ساند وٽان 20 ليٽر شراب هٿ ڪيو آهي.

بقايا عوامي سوچ 26

راج ڏينهن تائين انهن جي حل لاءِ عملي قدم نہ کنيا ويا آهن. احتجاج ڪندڙن چيو تہ ڳوٺ ۾ بجلي جو مناسب نظام، گئس، پيئڻ جي صاف پاڻي، فلٽر پلانٽ ۽ ٻين بنيادي سهولتن جي کوٽ آهي، جڏهن تہ روڊ، رستا ۽ گهٽيون بہ تباهہ حالت ۾ آهن. ڳوٺ ۾ پڪين گهٽين ۽ پيور بلاڪ جي سهولت پڻ موجود ناهي. ڳوٺاڻن جو چوڻ هو تہ اڳ ۾ بہ هڪ ڀيرو بنيادي مسئلن جي حل لاءِ احتجاج ڪيو ويو ۽ اعليٰ اختيارين کي درخواستون جمع ڪرايون ويون، پر اڄ ڏينهن تائين ڪنهن بہ مسئلي تي عملي ڪم شروع نہ ٿي سگهيو آهي. احتجاج ڪندڙن مطالبو ڪيو تہ ڳوٺ حاجي علو ساهووال جي بنيادي مسئلن جو فوري نوٽيس وٺي بجلي، گئس، صاف پاڻي، فلٽر پلانٽ، روڊن ۽ گهٽين سميت ضروري ترقياتي ڪم ڪرايا وڃن. ان موقعي تي سڄاد ساهووال، نٿو ساهووال، ۽ محبوب ساهووال احتجاج جي اڳواڻي ڪئي ۽ لاڳاپيل اختيارين کان مسئلا ترت حل ڪرڻ جو مطالبو ڪيو

بقايا عوامي سوچ 27

ٽيٽ جي سهڪار سان جاري ترقياتي منصوبن ۽ علائقي ۾ جاري مختلف اسڪيمن جي اڳڀرائي بابت تفصيلي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي. ان موقعي تي ٽائون چيئرمين حاجي نواز علي بروهي يو اين هيبيٽيٽ جي ڊائريڪٽرن ۽ وفد کي ٽائون ميونسپل ڪارپوريشن منگهوپير جي آفيس آمد تي ڀليڪار ڪيو ۽ يونين ڪميٽي 1 ۾ جاري ترقياتي ڪمن بابت تفصيلي بريفنگ ڏني. هن ٻڌايو تہ يو سي- 1 ۾ مختلف ترقياتي منصوبن تي ڪم جاري آهي، جڏهن تہ ڪيترائي منصوبا مڪمل پڻ ٿي چڪا آهن ۽ باقي منصوبن تي پڻ تيزي سان ڪم جاري آهي. جيڪي جلد مڪمل ٿيڻ جي مرحلي ۾ آهن. حاجي نواز علي بروهي چيو تہ يو اين هيبيٽيٽ جي سهڪار سان يونين ڪميٽي 1 ۾ شروع ڪيل ترقياتي منصوبا علائقي جي شهرين کي بهتر بنيادي سهولتون فراهم ڪرڻ ۽ مقامي سطح تي شهري انفراسٽرڪچر کي بهتر بڻائڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪري رهيا آهن. هن چيو تہ جيڪي منصوبا مڪمل ٿي چڪا آهن، انهن جا مثبت اثر سامهون اچي رهيا آهن. جڏهن تہ جاري اسڪيمن جي مڪمل ٿيڻ سان شهرين کي وڌيڪ سهولتون ميسر ٿينديون. ملاقات دوران يو سي- 1 ۾ جاري ترقياتي ڪمن جي موجوده صورتحال، مڪمل ٿيل اسڪيمن ۽ زيرتڪميل منصوبن سان گڏوگڏ ايندڙ ترقياتي منصوبن ۽ نين اسڪيمن بابت پڻ تفصيلي ڳالهہ ٻولهہ ڪئي وئي. حاجي نواز علي بروهي چيو تہ علائقي جي ضرورتن کي نظر ۾ رکندي ترقياتي عمل کي وڌيڪ اڳتي وڌايو ويندو ۽ ايندڙ وقت ۾ پڻ عوامي ڀلائي لاءِ وڌيڪ منصوبا شروع ڪيا ويندا. ٽائون چيئرمين چيو تہ منگهوپير جي مختلف علائقن ۾ ترقياتي سرگرمين جو دائرو وڌائڻ ۽ عوام کي بنيادي سهولتون فراهم ڪرڻ سندس ترجيحن ۾ شامل آهي. ان مقصد لاءِ يو اين هيبيٽيٽ سميت سمورن لاڳاپيل ادارن سان مؤثر رابطي ۽ سهڪار کي وڌيڪ مضبوط بڻايو ويندو. تہ جيئن جاري منصوبن کي جلد مڪمل ڪرڻ سان گڏ مستقبل جي ترقياتي ضرورتن مطابق نيون اسڪيمون پڻ شروع ڪري سگهجن. ملاقات دوران يو اين هيبيٽيٽ جي سهڪار سان جاري ترقياتي منصوبن جي اڳڀرائي جو جائزو وٺڻ سان گڏ مستقبل ۾ گڏيل سهڪار ذريعي يونين ڪميٽي 1 ۾ وڌيڪ عوامي ڀلائي ۽ ترقياتي ڪمن کي اڳتي وڌائڻ جي عزم جو اظهار پڻ ڪيو ويو

نمائندا گهرجن
هر خبر تي نظر
روزاني عوامي سوچ ڪراچي کي سنڌ جي ننڍن وڏن شهرن مان رپورٽر گهرجن صحافت سان دلچسپي رکندڙ اداري سان رابطو ڪن.
رابطي لاءِ:
03072308754_03003924502

اسلام ڪوٽ جي ڳوٺ متارو ساند ۽ پرياسي جي ڳوٺن ۾ چوپائي مال ۾ بيماري مسڪين ماروئڙن جا وٿاڻ خالي ڪري ڇڏيا

لائيو اسٽاڪ ڪاتو ڪروڙين روپين جي بجيٽ ڪاغذي ڪاروائيءَ ذريعي هڙپ ڪري رهيا آهن

هڪڙي پاسي ڏڪاري حالتن سبب مال جو چارو نہ هئڻ ڪري ۽ چوپايو مال بک ۽ بيمارين جي ڪري وڏي تعداد ۾ مري رهيو آهي

لائيو اسٽاڪ ڪاتو سياسي يوتارن جي ونگاري بڻيل آهي، جيڪو ڪنهن غريب مالوندن جي دانهن ڪوڪ ٻڌڻ لاءِ بہ تيار نہ آهي

اسلام ڪوٽ (رپورٽ امان الله هنگورجو) اسلام ڪوٽ جي ڳوٺ متارو ساند ۽ پرياسي جي ڳوٺن ۾ چوپائي مال ۾ بيماري مسڪين ماروئڙن جا وٿاڻ خالي ڪري ڇڏيا آهن. جڏهن تہ لائيو اسٽاڪ ڪاتو ڪروڙين روپين جي بجيٽ ڪاغذ/ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر1

سجاول جي معزز سيشن ڪورٽ قتل جي سنگين مقدمي (دفعو 302 پي پي سي) جو اهم فيصلو

دفاعي وڪيل جا عاليشان ۽ پختہ دلائل ٻڌڻ بعد ملزم انتظار مرگهال (Intiza Mirgal) کي باقاعدي بري ڪري ڇڏيو

دفاعي وڪيل جا عاليشان ۽ پختہ دلائل ٻڌڻ بعد ملزم انتظار مرگهال (Intiza Mirgal) کي باقاعدي بري ڪري ڇڏيو

دفاعي وڪيل، هاءِ ڪورٽ جي نامياري وڪيل عرفان گل ميمڻ ڪورٽ ۾ پنهنجا بيهد مضبوط، اثرائتا ۽ قانوني دلائل پيش

سجاول (رپوٽ:امتياز ميمڻ) سجاول جي معزز سيشن ڪورٽ قتل جي سنگين مقدمي (دفعو 302 پي پي سي) جو اهم فيصلو ٻڌائيندي، دفاعي وڪيل جا عاليشان ۽ پختہ دلائل ٻڌڻ بعد ملزم انتظار مرگهال (Intiza Mirgal) کي باقاعدي/ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر2

پاڪستان پيرا ميڊيڪل اسٽاف ايسوسيئيشن 041 جي هڪ وفد پاران ضلعي ٺٽي جو اهم تنظيمي دورو

عهديدارن ۽ ميمبرن پاران مرڪزي قيادت جو مانائتو استقبال ڪري مٽن گلن جي ورڪا ڪئي ويئي

جتي تنظيم جو هڪ اهم اجلاس پڻ منعقد ڪيو ويو، جنهن ۾ سمورن عهديدارن ۽ ورڪرن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي

ٺٽو(رپورٽ واحدشورو) پاڪستان پيرا ميڊيڪل اسٽاف ايسوسيئيشن 041 جي هڪ وفد پاران مرڪزي صدر شاهي خان جاگيراڻي، مرڪزي سيڪ/ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر3

صالح پٽ ويجهو وينجهڪو اسٽاپ پرسان مبينا جوا جو اڏو سرگرم، پوليس کان ڪارروائي جو مطالبو

جوا جي وڌندڙ سرگرمين سبب ڪيترائي خاندان معاشي ۽ سماجي مسئلن کي منهن ڏئي رهيا آهن

وينجهڪو اسٽاپ پرسان مبينا طور ضلعي سطح تي جوا جو اڏو سرگرم آهي، جتي روزانو وڏي انگ ۾ ماڻهو اچي جوا کيڏن ٿا

جوا جي اهڙين سرگرمين سبب نہ رڳو ماڻهن جي مالي حالت متاثر ٿيڻ جا خدشا آهن

صالح پٽ (رپورٽ: غلام نبي ميرجت) صالح پٽ ويجهو وينجهڪو اسٽاپ پرسان مبينا طور سرعام جوا هلڻ جون شڪايتون سامهون آيون آهن. جتي پري پري کان جوارين جي اچڻ ۽ وڏي پيماني تي جوا کيڏڻ جون خبرون آهن. علائقي واسين /ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر4

ست پاڳي چار جي اڳئي مڪان مان نوجوان يامين شورو گذريل هڪ هفتي کان پراسرار نموني گم، سندس وارث سخت پريشان

گهڻي ڳولا باوجود نوجوان جي هٿ نہ اچڻ تي وارثن ڪيس اغوا ڪرڻ جو شڪ ظاهر ڪندي گم ٿي ويل نوجوان جي ڳولا تڪڙي مبينا بازيابي ۾ مدد جي اپيل ڪري ڇڏي

ٺٽي لڳ يوسي ڏوماڻي جي ٻگهاڙ موري لڳ ڳوٺ حاجي محمد علي شورو جي رهواسي پيرسن شفيع محمد شورو ٺٽي پهچي صحافين اڳيان احتجاج

ڪوهستان 7/4 جنگشاهي ۾ پنهنجي ڪوهستاني زمين تي ڪم ڪار ڪرڻ دوران پراسرار طور گم ٿي ويو

ٺٽو(رپورٽ واحدشورو) ٺٽي جي ڪوهستان علائقي جنگشاهي ويجهو ست پاڳي چار جي اڳئي مڪان مان نوجوان يامين شورو گذريل هڪ هفتي کان پراسرار نموني گم، سندس وارث سخت پريشان. گهڻي ڳولا باوجود نوجوان جي هٿ نہ ا/ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر5

مٺي ۾ گهر مان نوجوان جو لاش هٿ

مٺي (ڊ-ر محمدرحيم مگريو) مٺي شهر ۾ 21 ورهين جي نوجوان مجيد نهڙي ولد رمضان نوهڙي جو لاش مٺي ۾ سندس گهر جي ڪمري مان پنکي سان ٽنگيل حالت ۾ هٿ آيو. اطلاع ملڻ تي پوليس پهچي لاش تحويل ۾ وٺي پوسٽ مارٽم لاءِ سول اسپتال مٺي منتقل ڪري ڇڏيو. پوليس موجب فوتي نوجوان مٺي ۾ گهر ۾ ر/ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر6

رٽائرڊ ٿيل سمورا ملازم سخت پريشان آهن، جن پاران ٺٽي پهچي سخت احتجاج

رٽائرڊ ٿيندي 6 کان 10 سال گذري ويا آهن، پر ڪين اجان تائين رٽائرڊ مينٽ، گريجوئٽي سميت ڪا بہ ادائگي ناهي ڪئي ويئي

ڪجهہ رٽائرڊ ٿيل ملازم پئسا نہ هجڻ ڪري هو پنهنجو بهتر علاج نہ ڪرائڻ ڪري بيماري سبب فوت ٿي ويا آهن

ڪافي ملازمن کي پئسا نہ ملڻ ڪري هو پنهنجي نياڻين جون شاديون بہ ڪرائي ناهن سگهيا

ٺٽو(رپورٽ واحدشورو) ميونسپل ڪميٽي ٺٽي جي ڪيترن ئي رٽائرڊ ٿيل سينيٽري ورڪر ملازمن پاران ڪين رٽائرڊ ٿيندي 5 سال کان وڌيڪ وقت گذرڻ باوجود ڪين اجان تائين گريجوئٽي سميت ڪا بہ ادائگي ٿي ناهي سگهي، جنهن /ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر7

ڊپٽي ڪمشنر ٺٽو جي صدارت هيٺ ڊسٽرڪٽ اوور سائيٽ ڪميٽي جو اجلاس

ڊسٽرڪٽ اوور سائيٽ ڪميٽي (DOC) براءِ ريگولر مرمت ۽ بحالي (M&R)، ايجوڪيشن ورڪس ڊويزن ٺٽي جو اهم اجلاس منعقد ٿيو

جنهن ۾ ضلعي جي مختلف سرڪاري اسڪولن جي زبون حالي، مرمت ۽ بحالي سميت شاگردن کي درپيش تعليمي سهولتن بابت معاملن جو تفصيلي جائزو ورتو ويو

ڊسٽرڪٽ ايجوڪيشن آفيسر پرائمري، ڊسٽرڪٽ ايجوڪيشن آفيسر سيڪنڊري ۽ ٻين لاڳاپيل آفيسرن شرڪت

ٺٽو(رپورٽ واحدشورو) ڊپٽي ڪمشنر ٺٽو جي صدارت هيٺ ڊسٽرڪٽ اوور سائيٽ ڪميٽي جو اجلاس، زبون حال اسڪولن جي مرمت ۽ بحالي جو جائزو _ ڊپٽي ڪمشنر ٺٽو سرمد علي پاڳٽ جي صدارت هيٺ ڊسٽرڪٽ اوور سائيٽ ڪم/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر8

ٽنڊو محمد خان: ڳوٺ سليمان سومرو ۾ ايس ٽي پي اڳواڻ جي گهر تي مبينا پوليس چڙهائي خلاف احتجاج، شٽربند هڙتال جو ڇتاءُ

سنڌ ترقي پسند پارٽي تعلقي بلڙي شاهه ڪريم جي صدر محمد عثمان سومرو جي گهر تي مبينا پوليس چڙهائي خلاف ايس ٽي پي اڳواڻن ۽ ڪارڪنن پاران سخت احتجاج

احتجاج ڪندڙن پريس ڪلب آڏو مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو ۽ پوليس خلاف سخت نعريبازي

ٽنڊو محمد خان(رپورٽ حبيب شيخ) ٽنڊو محمد خان: ڳوٺ سليمان سومرو ۾ ايس ٽي پي اڳواڻ جي گهر تي مبينا پوليس چڙهائي خلاف احتجاج، شٽربند هڙتال جو ڇتاءُ، ٽنڊو محمد خان ضلعي جي ڳوٺ سليمان سومرو ۾ سنڌ ترقي پسند پارٽي تعلقي بلڙي شاهه ڪريم جي صدر محمد عثمان سومرو جي گهر تي مبينا پوليس چڙهائي خلاف ايس ٽي پي اڳواڻن ۽ ڪارڪنن پاران /ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر9

ڏوڪري ۾ محتسب اعليٰ جي کليل ڪچهري، شهرين جون مختلف کاتن خلاف شڪايتن جا انبار

ڏوڪري ۾ لاڙڪاڻي جي ريجنل ڊائريڪٽر محتسب اعليٰ زاهد حسين ٻرڙو ٽائون ڪاميٽي ۾ کليل ڪچهري

جتي شهرين پاران تعليم، آبپاشي، روينيو، صحت واپڊا پاپوليشن ۽ ٻين کاتن خلاف شڪايتون پيش ڪيون ويون

ڏوڪري(رپورٽر)ڏوڪري ۾ محتسب اعليٰ جي کليل ڪچهري، شهرين جون مختلف کاتن خلاف شڪايتن جا انبار تفصيل موجب ڏوڪري ۾ لاڙڪاڻي جي ريجنل ڊائريڪٽر محتسب اعليٰ زاهد حسين ٻرڙو ٽائون ڪاميٽي ۾ کليل ڪچ/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر10

دادو پريس ڪلب جي ڪريل ڇت جو انفارميشن کاتي جي آفيسر قمرزمان پاران معائنو، زخمي صحافين سان عيادت

هن ڇت ڪرڻ سبب زخمي ٿيل صحافين سان عيادت ڪري سندن صحت بابت پڻ معلومات ورتي

دادو پريس ڪلب جي صدر نظام شيخ انفارميشن کاتي جي آفيسر قمرزمان کي واقعي بابت تفصيلي بريفنگ

دادو (رپورٽ: محمد رفيق چنہ) دادو پريس ڪلب جي ڪانفرنس هال جي ڇت ڪرڻ واري افسوسناڪ واقعي بعد انفارميشن کاتي جي آفيسر/ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر19

ٽنڊو آدم شهر ۾ گداگري جو رجحان وڌڻ سبب مختلف مصروف هنڌن تي شهري پريشان

مارڪيٽن، بينڪن، چوڪن، هوٽلن ٽرڪ اڏن بس اڏن ۽ ٻين عوامي هنڌن تي گداگر شهرين کان پئسا طلب ڪن ٿا

ڪجهه هنڌن تي مسلسل اسرار ڪرڻ جون شڪايتون پڻ سامهون اچي رهيون آهن. شهري

ٽنڊو آدم (رپورٽرمشتاق مينگل) ٽنڊو آدم شهر ۾ گداگري جو رجحان وڌڻ سبب مختلف مصروف هنڌن تي مردن، عورتن ۽ ٻارن سميت گداگرن جي/ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر18

ڊاڪٽر عمران خان جي برداشت ۽ انسان دوست قيادت ساراهہ جوڳي آهي: محمد سچل وڌو

ايش ويلفيئر ايسوسيئيشن ۽ بهار فائونڊيشن گڏجي صحت ۽ انسانيت جي خدمت جاري رکندا ڊاڪٽر عمران خان

مون بار بدران هر هنڌ بهار فائونڊيشن، خدمات بدران خدمتون، ۽ معززاردو انداز بدران سنڌي اخبار وارو انداز رکيو آهي

ڪراچي (رپورٽ منصور چانڊيو) ڊاڪٽر عمران خان جي برداشت ۽ انسان دوست قيادت ساراهہ جوڳي آهي: محمد سچل وڌو ايش ويلفيئر ايسوس/ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر17

دادو پوليس جون منشيات سپلائرز خلاف ڪارروايون، وڏي مقدار ۾ گٽڪا ۽ ڇاليہ هٿ، 2 جوابدار گرفتار

دادو پوليس جون منشيات سپلائرز خلاف ڪارروايون، وڏي مقدار ۾ گٽڪا ۽ ڇاليہ هٿ، 2 جوابدار گرفتار

دادو(رپورٽ: محمد رفيق چنہ) اي سيڪشن ٿاڻي جي پوليس سٽيزن شادي هال پرسان ڪارروائي ڪندي دادو شهر طرف ايندڙ گٽڪا ڇاليہ سان ڀري/ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر16

دادو پريس ڪلب جي ڇت ڪرڻ جو واقعو: پ پ ايم پي اي بئريسٽر پير مجيب الحق جو اهم اعلان

ماهرن کان معائنو ڪرائي سڄي عمارت جي مضبوط مرمت ڪرائڻ جو فيصلو

امتياز پنهور، عبدالڪريم لغاري، طاهر لغاري، عالم ميمڻ، عبدالڪريم زنئور ۽ ٻيا موجود هئا

دادو (رپورٽ: محمد رفيق چنہ) دادو پريس ڪلب جي ڪانفرنس هال جي ڇت ڪرڻ سبب 9 صحافي زخمي ٿيڻ واري افسوسناڪ واقعي کان پوءِ /ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر15

چاچڙو جي ڳوٺ چاپر دين شاهه جي رهواسي پورهيت جو بااثرن جي مبينا زيادتين خلاف احتجاج

ڳوٺ جي بااثرن جيئڻ جنجال ڪري ڇڏيو آهي، منهنجو رهنوار اوڌر پئسا واپسيءَ گهرڻ تي بااثر منهنجي جان جا دشمن بڻجي ويا آهن

جنهن خلاف ۽ پنهنجي تحفظ ۽ انصاف لاءِ مون ڪينسر پوليس ٿاڻي ۽ ڊي ايس پي چاچڙو کي درخواستون پڻ ڏنيون آهن

مٺي (ڊ ر محمدرحيم مگريو)چاچڙو جي ڳوٺ چاپر دين شاهه جي رهواسي پورهيت جو بااثرن جي مبينا زيادتين خلاف احتجاج، تحفظ ۽ انصاف جو/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر14

سمورا لاڳاپيل ادارا گڏيل رابطي ۽ مربوط حڪمت عملي تحت پنهنجو ڪردار ادا ڪن: ڊي سي

ضلعي رابطا ڪميٽي جي (TORs) موجب لاڳاپيل کاتا پنهنجون ذميواريون مؤثر نموني نڀائين

ضلعي جي مجموعي ترقي ۽ بهتري لاءِ گڏيل سهڪار کي يقيني بڻائين

مٽياري (رپورٽ محمد حنيف ميمڻ) ڊپٽي ڪمشنر مٽياري محمد دانش ذاڪر چيو آهي تہ ضلعي ۾ سماجي هم آهنگي، عوامي ڀلائي، مڪ/ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر13

سدابهار هائوس ’تي آرگينڪ ايگريڪلچر فارم تي جاپان جي اعليٰ سطحي وفد دورو

وفد کي فارم ۾ مختلف فصلن جي پوک، جديد زرعي طريقن ۽ بي ضرر آرگينڪ ڀاڻ جي تياريءَ بابت تفصيلي برفنگ ڏني وئي

مختلف فصلن لاءِ قدرتي ۽ آرگينڪ ڀاڻ ڪيئن تيار ڪئي ويندي آهي

اڏيرولعل (رپورٽ ثاقب نور ساهووال) اڏيرولعل لڳ ڳوٺ نوبت مري ۾ قائم ’سدابهار هائوس‘ تي آرگينڪ ايگريڪلچر فارم تي جاپان جي اعلي/ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر12

ڊپٽي ڪمشنر ٿرپارڪر عبدالحليم جاگيراڻي جي صدارت هيٺ اهم گڏجاڻي

ضلعي ۾ نيشنل ايڪشن پلان تي اثرائتي نموني هر صورت عملدرآمد کي يقيني بڻايو وڃي

سمورا لاڳاپيل ادارا پنهنجيون ذميواريون مڪمل سنجيدگي، گڏيل رابطي ۽ مربوط حڪمت عملي تحت سرانجام ڏين

مٺي (ڊ ر محمدرحيم مگريو) ڊپٽي ڪمشنر ٿرپارڪر عبدالحليم جاگيراڻي جي صدارت هيٺ ڪانفرنس هال مٺي ۾ سوشيو پوليٽيڪل ڊومي/ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر11

اي ايس پي (يو ٽي) عبدالرب شاهه جي نگراني ۾ ڊي ايس پي آفيس تعلقہ شجاع آباد ڪمپليڪس ۾ هڪ کلي ڪچهري جو انعقاد

پوليس اسٽيشن ميرواهه گورچاڻي قربان علي راڄڙ، ايس ايڇ او تعلقہ پوليس اسٽيشن مجيب الرحمان، اي ايس آءِ اڪبر علي لغاري ۽ ٻيا پوليس آفيسر پڻ ان موقعي تي موجود هئا

مختلف علائقن مان شهري کلي ڪچهري ۾ شرڪت ڪئي ۽ پوليس آفيسرن کي پنهنجن مسئلن، شڪايتن ۽ مختلف قسمن جي مسئلن بابت آگاهي ڏني

کلي ڪچهري دوران، ميرواهه گورچاڻي، ڪنيڙي، ڀڳت ڳوٺ ۽ ٻين علائقن جا شهري منشيات جي اسمگلنگ ۾ ملوث آهن

ميرپورخاص (بيوروچيف سومارسميجو) ڊي آءِ جي ميرپورخاص رينج فيصل عبدالله چاچڙ ۽ ايس ايس پي ميرپورخاص ساجد امير سدوزئي جي هدايتن تي، عوامي مسئلن کي فوري طور تي حل ڪرڻ، شهرين جي شڪايتن کي ٻڌڻ ۽ پولي/ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر20

سيد علي نواز شاهه: ميرپورخاص جي ترقي، عوامي خدمت ۽ وفاداري جي هڪ لازوال ڪهاڻي

عوامي ڀلائي، سخت ترين ڪورونا وبا ۾ بي مثال امدادي قدمن ۽ تاريخي ترقياتي ڪمن سيد علي نواز شاهه کي ماڻهن جي دلين ۾ هميشه لاءِ زنده رکيو آهي

شهيد ذوالفقار علي ڀٽو ۽ شهيد محترمه بينظير ڀٽو جي ويجهن ۽ مخلص ساٿين مان هڪ هو

اڄ بہ هن هنڌ جي رهواسين لاءِ سونهري دور سمجهيو ويندو آهي. هن هميشه سياست کي عبادت سمجهيو

ميرپورخاص (بيوروچيف سومارسميجو) سيد علي نواز شاهه: ميرپورخاص جي ترقي، عوامي خدمت ۽ وفاداري جي هڪ لازوال ڪهاڻي عوامي ڀلائي، سخت ترين ڪورونا وبا ۾ بي مثال امدادي قدمن ۽ تاريخي ترقياتي ڪمن سيد علي نواز /ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر21

ڊپٽي ڪمشنر جي صدارت هيٺ نيشنل ايڪشن پلان بابت ضلعي ڪوآرڊينيشن ڪميٽي جو اجلاس

ضلعي اندر مختلف غير قانوني سرگرمين خلاف ڪنيل قدمن ۽ انتظامي معاملن تي اڳڀرائي جو جائزو ورتو

نفاذ ۽ غير قانوني نان ڪسٽم پيڊ گاڏين خلاف ڪارروائين بابت اڳڀرائي جو جائزو ورتو ويو

نوابشاهه (رپورٽر) ڊپٽي ڪمشنر شهيد بينظيرآباد عبدالصمد نظاماڻي جي صدارت هيٺ نيشنل ايڪشن پلان اپيڪس ڪميٽي جي حوالي/ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر22

سيوهڻ ۾ سنڌ گورنمنٽ طرفان سيوهڻ بيوٽي فڪيشن پلان سيوهڻ شهر کي خوبصورت بنائڻ لاءِ ڏنو

گذريل ڪيترن مهينن کان بيوٽي فڪيشن پلان جو ڪم شروع ڪيو ويو آهي، پر هن مهل تائين اهو ڪم مڪمل ٿي نہ سگهيو

بيوٽي فڪيشن پلان جي ڪم شروع ٿيڻ سان سيوهڻ شهر ۾ سئي گئس جي سپلاءِ شهرين جي لاءِ بند ڪئي ويئي

جيڪا گذريل ڪيترن مهينن کان بند ڪئي وئي آهي، جنهن سان سيوهڻ شهر جي عوام کي جاني طوڙي مالي نقصان پهچي رهيو آهي

سيوهڻ (رپورٽر)سيوهڻ بيوٽي فڪيشن پلان ۽ سيوهڻ جي عوام جا اهنج سيوهڻ ۾ سنڌ گورنمنٽ طرفان سيوهڻ بيوٽي فڪيشن پلان سيوهڻ شهر کي خوبصورت بنائڻ لاءِ ڏنو ويو آهي. پر گذريل ڪيترن مهينن کان بيوٽي فڪ/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر23

بينظير انڪم سپورٽ پروگرام جي مالي مدد کان محروم عورتن لاءِ سروي جو عمل شروع

عورتون پنهنجي ساڻ شناختي ڪارڊ، پنهنجو موبائل فون نمبر ۽ بي فارم ضرور وٺي اچن

انڪم سپورٽ پروگرام آفيس مڪلي جو عملو رجسٽريشن جي عمل ۾ عورتن سان مڪمل سهڪار ۽ رهنمائي ڪرڻ جو پابند آهي

انڪم سپورٽ پروگرام آفيس مڪلي جو عملو رجسٽريشن جي عمل ۾ عورتن سان مڪمل سهڪار ۽ رهنمائي ڪرڻ جو پابند آهي

ٺٽو(رپورٽر) بينظير انڪم سپورٽ پروگرام جي مالي مدد کان محروم عورتن لاءِ سروي جو عمل شروع، مستحق عورتون رابطو ڪن: ميڊم طاهره پيچوهو ٺٽو: تفصيل موجب ڊسٽرڪٽ ڊائريڪٽر بينظير انڪم سپورٽ پروگرام ٺٽو محترمہ /ڏسو صفحو 3 بقايا نمب24

GOOD NEWS
DynamicSurvey
REGISTER NOW
BISP
Benazir Income Support Programme
مستحق عورتن
جي سهاڻتا،
هڪ بهتر مستقبل
بينظير انڪم سپورٽ پروگرام
تحصيل ٺٽو سان لاڳاپيل يو سيز جو ڊائنامڪ رجسٽريشن سروي

سانگهڙ ۾ شراب جي ڀٽين تي ڇاپا، 16 منشيات فروشن خلاف ڪاروائي

ڪاروائي دوران 05 پينٽ ۽ 04 ڪوآٽر وسڪي، 280 ليٽر شراب ۽ گٽڪي جون 669 پڙيون هٿ

منشيات فروشن ۽ ڏوهاري عناصرن خلاف مختلف ٿاڻن تي ڪاروايون ڪيون ويون آهن

ايس ايڇ او پيرومل حاجي محمد اسحاق سنگراسي شراب ناهڻ وارين ڀٽين تي ڇاپا هڻي ڀٽين کي ڊاهي پٽ ڪيو

سانگهڙ (رپورٽر)سانگهڙ ۾ شراب جي ڀٽين تي ڇاپا، 16 منشيات فروشن خلاف ڪاروائي دوران 05 پينٽ ۽ 04 ڪوآٽر وسڪي، 280 ليٽر شراب ۽ گٽڪي جون 669 پڙيون هٿ. قتل جي ڪيس ۾ گرفتار جوابدار وٽان TT پسٽل هٿ. سانگه/ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر25

ڳوٺ حاجي علو ساهووال جا بنيادي مسئلا حل نہ ٿيا، رهواسين جو احتجاج

ڳوٺ ۾ ڊگهي عرصي کان بنيادي مسئلا موجود آهن، پر اڄ ڏينهن تائين انهن جي حل لاءِ عملي قدم نہ کنيا ويا آهن

ڳوٺ ۾ بجلي جو مناسب نظام، گئس، پيئڻ جي صاف پاڻي، فلٽر پلانٽ ۽ ٻين بنيادي سهولتن جي کوٽ آهي

روڊ، رستا ۽ گهٽيون بہ ٽٽل حالت ۾ آهن. ڳوٺ ۾ پڪين گهٽين ۽ پيور بلاڪ جي سهولت پڻ موجود ناهي

عثمان شاهه هڙي (رپورٽ: ثاقب نور ساهووال) عثمان شاهه هڙي ويجهو ڳوٺ حاجي علو ساهووال جي رهواسين بنيادي سهولتن جي کوٽ خلاف احتجاج ڪندي ميڊيا آڏو دانهيندي چيو آهي تہ ڳوٺ ۾ ڊگهي عرصي کان بنيادي مسئلا موجود آهن. پ/ڏسو صفحو 3 بقايا نمب26

يو اين هيبيٽيٽ جي ڊائريڪٽرن ۽ لاڳاپيل عملدارن منگهوپير ٽائون چيئرمين سان ملاقات

وفد کي ٽائون ميونسپل ڪارپوريشن منگهوپير جي آفيس آمد تي ڀليڪار ڪيو ۽ يونين ڪميٽي 1 ۾ جاري ترقياتي ڪمن بابت تفصيلي بريفنگ

ڪيترائي منصوبا مڪمل ٿي چڪا آهن ۽ باقي منصوبن تي پڻ تيزي سان ڪم جاري آهي، جيڪي جلد مڪمل ٿيڻ جي مرحلي ۾ آهن. حاجي نواز علي بروهي

شهرين کي بهتر بنيادي سهولتون فراهم ڪرڻ ۽ مقامي سطح تي شهري انفرااسٽرڪچر کي بهتر بڻائڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪري رهيا آهن

ڪراچي(رپورٽر) يو اين هيبيٽيٽ جي ڊائريڪٽرن ۽ لاڳاپيل عملدارن ٽائون ميونسپل ڪارپوريشن منگهوپير جي آفيس ۾ ٽائون چيئرمين حاجي نواز علي بروهي سان ملاقات ڪئي. ملاقات دوران خاص طور يونين ڪميٽي 1 ۾ يو اين هيبي/ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر27

حاجي نواز علي بروهي
ٽائون چيئرمين
ٽائون ميونسپل ڪارپوريشن منگهوپير (غربي)

ڪراچي: يو اين هيبيٽيٽ جي ڊائريڪٽرن ۽ لاڳاپيل عملدارن منگهوپير ٽائون چيئرمين سان ملاقات ڪندي